

MARTS 2023
HORSENS KOMMUNE

MILJØRAPPORT

MILJØVURDERING AF FORSLAG
TIL TEMATILLÆG FOR
BYUDVIKLING TIL
KOMMUNEPLAN 2021- 2033
FOR HORSENS KOMMUNE

FEBRUAR 2023
HORSENS KOMMUNE

MILJØRAPPORT

MILJØVURDERING AF FORSLAG TIL TEMATILLÆG FOR BYUDVIKLING
TIL KOMMUNEPLAN 2021-2033 FOR HORSENS KOMMUNE

PROJEKTNR.

A245612

DOKUMENTNR.

01

VERSION

4.0

UDGIVELSESDATO

01-03-2023

BESKRIVELSE

Miljørapport

UDARBEJDET

SAJP

KONTROLLERET

LOJO

GODKENDT

LOJO

INDHOLD

1	Indledning	6
1.1	Planforslagets indhold og formål	7
1.2	Miljørapportens indhold og metode	9
2	Ikke teknisk resume	12
2.1	Planmæssige ændringer	12
2.2	Miljøvurdering	14
3	Miljøstatus og eksisterende miljøproblemer	22
3.1	Nationale interesser	22
3.2	Befolkning	24
3.3	Natur	25
3.4	Klimatiske faktorer - vand	27
3.5	Jordarealer og ressourceeffektivitet	29
3.6	Landskab	31
3.7	Kulturarv	33
3.8	0-Alternativ	34
4	Miljøvurdering	36
4.1	Befolkning	36
4.2	Natur	38
4.3	Vand	42
4.4	Jordarealer og ressourcer	47
4.5	Landskab	52
4.6	Kulturarv	54
5	Referencer	60
Bilag A	Scoping af nye rammeområder	52

1 Indledning

Horsens Kommune har igangsat arbejdet med forslag til tematillæg for byudvikling til Kommuneplan 2021-2033. I forbindelse med den endelige vedtagelse af Kommuneplan 2021-2033 har Byrådet besluttet, at der skal udarbejdes to tematillæg til den gældende kommuneplan, hhv. tematillæg for landsbyer og tematillæg for byudvikling. Planforslaget er derfor en delvis revision i forhold til den gældende kommuneplan 2021-2033.

Arealer til byudvikling er den konkrete udmøntning af planstrategiens sigte, som skal sikre bredden i boligudbuddet til den voksende befolkning i Horsens Kommune. I tematillæg for byudvikling udlægges der således nye arealer, primært til boliger, men også til erhverv, der understøtter udviklingsbilledet i kommunen frem mod 2050. Herudover udlægges der arealer til offentlige og rekreative formål til bl.a. at understøtte de grønne strukturer i kommunen. På baggrund af opgørelse af bruttobehov til nye boliger og nye erhvervsudlæg er behovet for at udlægges nye boliger opgjort til 4.500

Planstrategi 2023 fungerer derfor både som en forbedret til planlægningen for de to tematillæg og for de emner, som den kommende kommuneplanrevision kommer til at omfatte.

Planstrategi 2023 har været i offentlig høring i perioden 31. oktober 2022 – 2. januar 2023.

I forbindelse med forslag til tematillæg for byudvikling udarbejdes der en miljøvurdering af planforslaget i overensstemmelse med Miljøvurderingslovens afsnit II¹. Nogle af de foreslåede ændringer af det eksisterende plangrundlag, vurderes at kunne have væsentlig indvirkning på miljøet, hvorfor nærværende miljøvurdering er foretaget.

Konsekvensvurderingen af forslag til tematillæg for byudvikling er afgrænset til vurderinger på et overordnet niveau, hvor nærmere vurdering af de konkrete konsekvenser vil afhænge af den efterfølgende mere detaljerede planlægning.

¹ Lov nr. 1976 af 27.10.2021 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Disse efterfølgende planer vil ligeledes skulle screenes iht. miljøvurderingsloven. Som led i tematillægget er der desuden foretaget udpegning af nyt kulturmiljø i Nebel, som indgår i planlægningen. Ændringen er behandlet nærmere i denne miljørapport.

Miljøvurderingen bygger på de ændringer i det eksisterende plangrundlag, som kommunen planlægger at gennemføre i forbindelse med planforslaget.

Der er udført en gennemgang (screening) af ændringerne i det gældende plangrundlag. På baggrund heraf er der udarbejdet en afgrænsningsrapport i medfør af Miljøvurderingslovens § 11 med henblik på at afgrænse miljørapportens omfang og detaljeringsgrad, og er dels sket i en intern scopingproces i kommunen og dels gennem høring af berørte myndigheder i henhold til § 32.

Miljørapporten er udarbejdet af COWI A/S i samarbejde med Horsens Kommune.

1.1 Planforslagets indhold og formål

Kommuneplanen fastlægger på overordnet niveau mål, retningslinjer og rammer for bl.a. den fysiske udvikling. Derfor skal forslaget til tematillæg for byudvikling vurderes på samme overordnede niveau.

Ifølge planloven skal Horsens Kommune opretholde og vedligeholde en kommuneplan. For en periode på 12 år fastlægger kommuneplanen de overordnede mål og retningslinjer for kommunens udvikling, i byerne såvel som i det åbne land. Kommuneplanen skal revideres hvert fjerde år.

1.1.1 Kommuneplan revisionsbeslutning

Med Planstrategi 2023 er der truffet beslutning om en delvis revision af kommuneplanen for emnerne skovrejsning, trafik, værdifulde kulturmiljøer og VE-anlæg, samt to tematillæg. Horsens Kommune offentliggjorde den 10. oktober 2022, at der skal udarbejdes miljøvurdering af tematillæg for byudvikling. Planstrategien, som beskriver omfanget af kommuneplanrevision 2025-2037, vil også fungere som fordebat for de ovenfor nævnte revisionstemaer samt tematillæg.

Arealer til byudvikling er den konkrete udmøntning af planstrategiens sigte, som skal sikre bredden i boligudbuddet til den voksende befolkning i Horsens Kommune. I tematillæg for byudvikling udlægges der nye arealer, primært til boliger, men også til erhverv, der understøtter udviklingsbilledet i kommunen frem mod 2050. Herudover udlægges der arealer til offentlige og rekreative formål til bl.a. at understøtte de grønne strukturer i kommunen. På baggrund af opgørelse af bruttobehov til nye boliger og nye erhvervsudlæg er behovet for at udlægges nye boliger opgjort til 4.100. Derudover er der opgjort behov for arealer til erhverv, og resultatet viser at arealressourcen ikke udnyttes tilstrækkeligt, hvorfor der med tematillægget for byudvikling udlægges få, dog store nye rammer til erhverv og foretages en omfordeling af en række rammeområder til erhvervsfor-

mål. Kommunen har udtaget ikke-byggemodnede erhvervsarealer, der størrelsesmæssigt ca. svarer til de arealer, som kommunen ønsker at udlægge, jf. planlovens § 11a, stk. 6.

1.1.2 Tematillæggets forventede ændringer i kommuneplanen

Forslaget til Tematillæg for byudvikling bygger i væsentligt omfang på den gældende Kommuneplan 2021-2033. Med planstrategien har byrådet lagt op til en tematisk revision af afsnit om byudvikling med henblik på at sikre bomuligheder og flere områder til offentlige – og rekreative formål til den voksende befolkning.

Tematillæg for byudvikling er i overensstemmelse med planstrategien, der bygger på 9 planprincipper, herunder "boliger til livet" og "planlægning af boliger tæt på offentlig service".

En screening har vist, at der foretages følgende ændringer i det nuværende plangrundlag:

- > Der udlægges i alt 22 nye rammeområder, herunder
 - > 11 rammer til bolig
 - > 2 rammer til bolig og erhverv
 - > 5 rammer til erhvervsformål
 - > 1 ramme til offentlige formål
 - > 3 rammer til rekreative formål.

2 af de nye rammeområder erstatter dele af tidligere rekreative rammeområder, der med tematillægget ændrer anvendelse.

- > Der reduceres 4 eksisterende rammer, herunder
 - > 3 til erhverv
 - > 1 til bolig
- > Der aflyses 1 rammeområde til erhvervsformål.
- > Der foretages justering af retningslinjer for temaerne byudvikling, herunder byvækst samt justeringer af temaerne natur og landbrug.
- > Der udpeges nyt kulturmiljø i Nebel med udpegningen *særlig værdifuldt kulturmiljø*.
- > Der foretages revidering af rammer for lokalplanlægning svarende til ovenstående.

Endvidere er der på baggrund af indkomne ideer og forslag peget på at udlægge fire områder som perspektivarealer. Det drejer sig om Hovedgård øst, Sorthøjvej, Munkhøjvej og Vintenvej i Lund. Hovedgård øst udlægges på nuværende tidspunkt til perspektivareal idet området rummer nogle usikkerheder, der mangler afklaring på før området kan udnyttes til byvækst. En af udfordringerne går på, at udlægget til byvækst vil stride imod kommuneplanens hovedstruktur. Det er vurderes, at arealet ved Vintenvej i Lund ikke bør udlægges til byvækst

på nuværende tidspunkt, da der er uoverensstemmelse med nationale interesser om beskyttelse af natur- og landskab, som der ikke er redegjort tilstrækkeligt for at beskytte. Dette vil kræve en dialog med Miljøstyrelsen om en eventuel udviklingsplan for området.

De øvrige emner i kommuneplanen forventes ikke ændret, som følge af Tematillæg for byudvikling. Dog vil der blive foretaget konsekvensændringer som følge af revision af ovenstående emner, samt ændringer som følge af ændret lovgivning og overordnet planlægning.

1.2 Miljørapportens indhold og metode

Miljøvurderingen tager afsæt i miljøvurderingsloven, som fastsætter kravene til proces og indhold.

Miljøvurderingen skal omfatte den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet inden for et bredt miljøbegreb, der omfatter biologisk mangfoldighed, flora og fauna, befolkningen, menneskers sundhed, jordbund og jordarealer, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser, samt arkitektonisk og arkæologisk kulturarv, større menneskeskabte katastroferisici og ulykker, ressourceeffektivitet og det indbyrdes forhold mellem ovennævnte faktorer.

Miljørapporten er en vurdering af, hvorvidt og i hvilket omfang, planen stemmer overens med de miljømålsætninger, som er fastlagt i lovgivningen og planlægningen for de pågældende miljøemner. Vurderingen skal udgøre en del af beslutningsgrundlaget for vedtagelsen af planforslaget.

Udarbejdelsen af planforslaget og miljøvurderingen er foregået sideløbende. På den måde har det været muligt at imødekomme potentielle miljøkonsekvenser allerede i udarbejdelses- og beslutningsfasen af planforslaget.

Grundlaget for miljørapportens konsekvensvurderinger er som udgangspunkt aktuel viden på tidspunktet for udarbejdelse af planforslaget, dvs. foreliggende planer og rapporter mv.

Ifølge miljøvurderingsloven skal miljørapporten kun indeholde de oplysninger, som med rimelighed kan forlanges med hensyn til de aktuelle og gængse vurderingsmetoder og til planens detaljeringsgrad og placering i planhierarkiet. I sagens natur vil konsekvensvurderingen derfor være afgrænset til vurderinger på et overordnet niveau, hvor den nærmere vurdering af de konkrete konsekvenser vil afhænge af den efterfølgende, mere detaljerede planlægning, der skal udmønte kommuneplanens bestemmelser.

Miljøvurderingen er ikke underbygget af konkrete beregninger af f.eks. støjniveau, luftforurening, konkrete feltstudier, visualiseringer eller lignende. Sådanne beregninger og vurderinger vil, hvis det er nødvendigt, blive udført i tilknytning til sektorplaner mv. samt i forbindelse med konkrete projekter eller lokalplaner, som udarbejdes i medhør af kommuneplanens vedtagelse. I forbindelse med

planlægningen er der udarbejdet en supplerende grundvandsredegørelse hvori der redegøres for den potentielle risiko for grundvandsressourcen.

1.2.1 Afgrænsning af miljøvurderingen

Miljøvurdering af tematillægget foretages på et overordnet niveau og primært på grundlag af en kvalitativ vurdering af de ændringer planen indebærer i forhold til det gældende plangrundlag i Kommuneplan 2021-33.

Horsens Kommune har på baggrund af en afgrænsning (scoping) vurderet, at de sandsynlige væsentlige miljøfaktorer omfatter:

- > Befolkning; levevilkår og sundhed (bolig- og bymiljø)
- > Natur; naturområder og biologisk mangfoldighed
- > Vand: håndtering af overfladevand og påvirkning af grundvand
- > Jordarealer; arealressourcer
- > Landskab; landskabsinteresser
- > Kulturarv; Kulturhistoriske værdier
- > Ressourceeffektivitet; infrastruktur og forsyning

Miljørapporten vil derfor indeholde en vurdering af, hvordan planforslaget kan påvirke disse miljøfaktorer.

1.2.2 Høring af berørte myndigheder

Berørte myndigheder skal høres på forskellige trin af miljøvurderingsprocessen sammen med høring af offentligheden. Inddragelsen giver mulighed for indflydelse på beslutningen om og udførelsen af de nødvendige miljømæssige vurderinger. Berørte myndigheder høres i forbindelse med:

- > afgrænsning (scoping) af miljørapportens indhold og omfang.
- > den offentlige høring af (planforslag og) miljørapporten.
- > ved offentlig bekendtgørelse af den vedtagne plan og den sammenfattende redegørelse.

Med henblik på den endelige fastlæggelse af miljørapportens indhold og detaljeringniveau, har resultatet af afgrænsningen (scoping) været sendt til høring hos en række myndigheder og organisationer, der kan være berørt af planforslaget. De berørte myndigheder og organisationer har derved haft mulighed for at kommentere afgrænsningen eller bidrage med oplysninger, der kan indgå i miljøvurderingen.

Følgende potentielt berørte myndigheder er blevet hørt: Bolig- og Planstyrelsen, Miljøstyrelsen, Region Midt, Aarhus Stift, Horsens Museum, Horsens Kommune Natur og Miljø, Trafik og Veje og Industrimiljø samt nabokommunerne Hedensted, Odder, Silkeborg, Skanderborg og Ikast-Brande.

Høring af de berørte myndigheder har ikke givet anledning til ændringer i miljørapportens afgrænsning og indhold.

1.2.3 Alternativer, herunder 0-alternativet

Miljørapporten skal ifølge miljøvurderingsloven indeholde en beskrivelse af referencescenariet (0-alternativet). Miljøvurderingens 0-alternativ fastlægges som den situation, hvor forslag til tematillæg for byudvikling ikke vedtages og plangrundlaget i Kommuneplan 2021-2033 (med tillæg) videreføres.

Der forventes ikke udarbejdet alternative forslag til temaplanen, og derfor forventes der ikke umiddelbart opstillet og vurderet andre alternativer. 0-alternativet medtages i miljøvurderingen som referenceramme for at kunne sammenholde konsekvenserne af en udvikling uden vedtagelse af forslag til tematillæg for byudvikling.

For hvert emne i miljørapporten gives en beskrivelse af den nuværende miljøstatus. Denne miljøstatus udgør en beskrivelse af miljøtilstanden ved 0-alternativet, og udgør dermed en referenceramme for beskrivelsen af de potentielle konsekvenser ved gennemførelse af planforslaget.

1.2.4 Kumulative effekter

Der er ikke kendskab til andre projekter eller planer, som kan medføre kumulative virkninger for forhold omfattet af miljørapporten.

2 Ikke teknisk resume

Miljøvurderingen omfatter forslag til tematillæg for byudvikling til Kommuneplan 2021 for Horsens Kommune, og er gennemført efter Lov om miljøvurdering af planer og programmer. Det følgende udgør en sammenfatning af miljørapportens vurderinger med udgangspunkt i miljøvurderingslovens brede miljøbegreb.

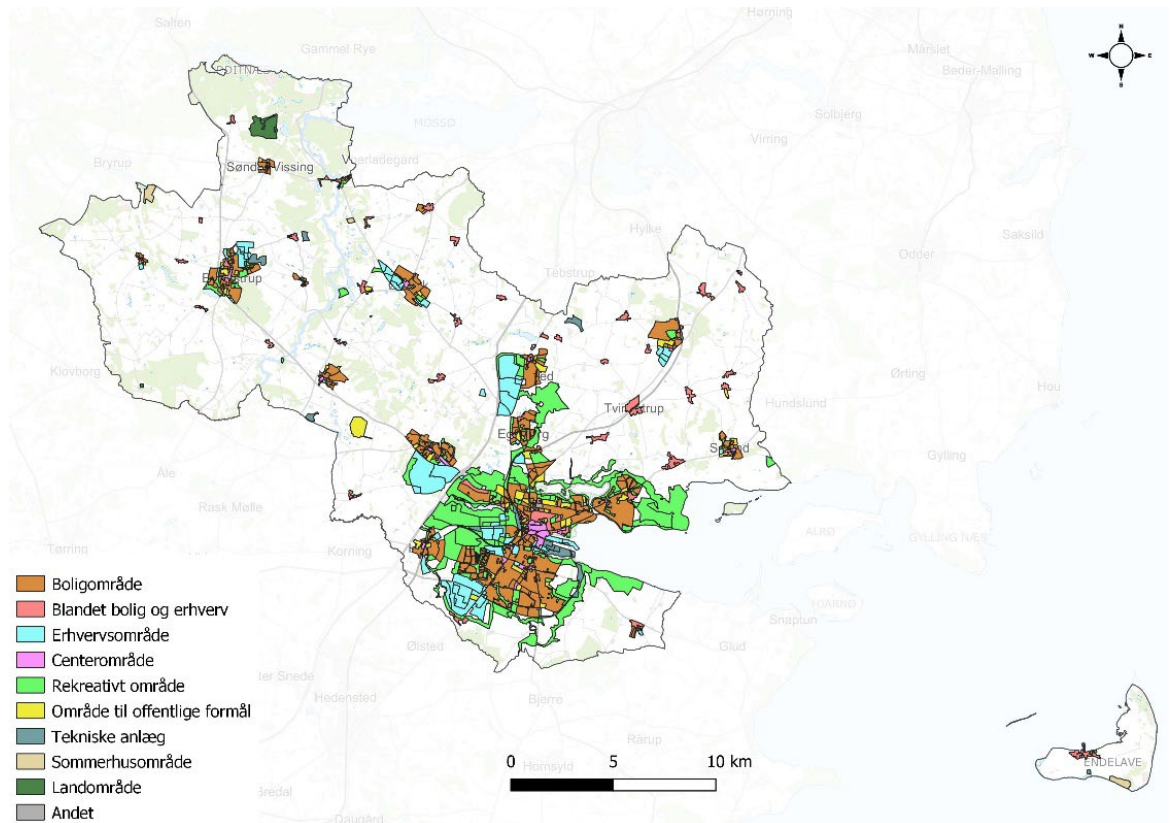
For nogle af miljøparametrene er det generelt en begrænsning, at miljøindvirkningen ikke kan vurderes på det overordnede niveau som planen har, fordi indvirkningen afhænger af den efterfølgende detaljerede planlægning.

2.1 Planmæssige ændringer

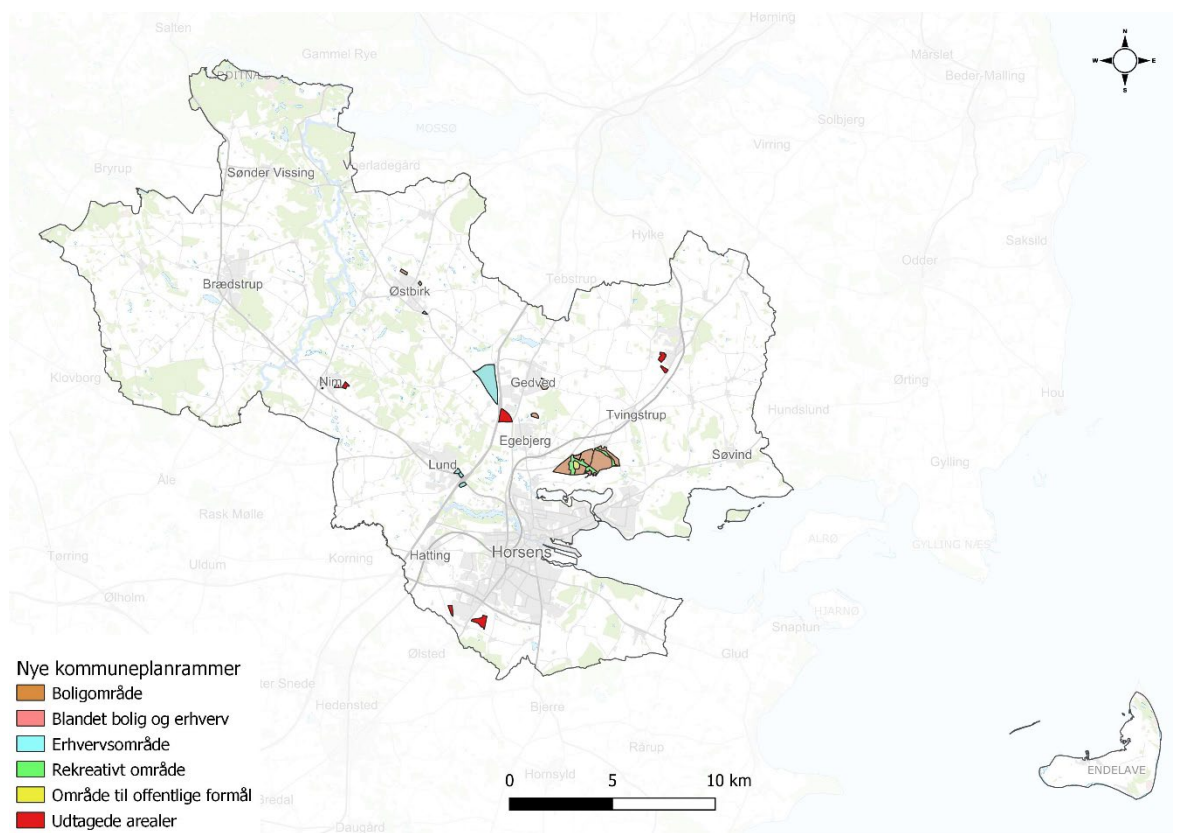
Miljøvurderingen er udarbejdet med afsæt i tematillæg for byudvikling for de planlagte ændringer i forhold til Kommuneplan 2021-2033. Der er således ikke tale om en miljøvurdering af planforslagets samlede indhold, men alene af de ændringer, som foretages fra den gældende kommuneplan, herunder udlæg af nye rammeområder.

Formålet med tematillægget for byudvikling er at sikre bomuligheder, erhverv, rekreative – og offentlige formål til borgere i Horsens Kommune, og imødekomme de resultater, som behovsanalysen for boliger og erhverv har påvist.

De ændringer der foretages i forhold til det nuværende plangrundlag, omhandler udlæg af nye arealer til byvækst, herunder til bolig og erhverv. I den forbindelse foretages der en række justeringer af retningslinjer for temaerne byudvikling, herunder byvækst samt justeringer af temaerne natur og landbrug. Derudover foretages der revidering af rammer for lokalplanlægning, herunder rammer for ny byudvikling samt ajourføring af eksisterende rammer.

Figur 2-1 Eksisterende rammeområder i Horsens kommune.

Figur 2-2 Tematillæggets nye og ændrede kommuneplanrammer fordelt på områder til bolig, blandet bolig og erhverv samt rekreative- og offentlige rammer samt arealer, der udtages fordelt på områder til bolig og erhverv.

2.2 Miljøvurdering

Resuméet neden for er en sammenfatning af de miljøkonsekvenser, der er beskrevet i miljørapportens kapitel 4 "Miljøvurdering". I sammenfatningen er anvendt samme opdeling som i beskrivelsen af miljøstatus i kapitel 3.

Miljøvurderingen skal omfatte den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, herunder den biologiske mangfoldighed, flora og fauna, befolkningen, menneskers sundhed, jordbund og jordarealer, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv, større menneskeskabte katastroferisici og ulykker og det indbyrdes forhold mellem disse faktorer.

2.2.1 Befolkning

Horsens Kommune har på baggrund af rummelighedsopgørelse fra 2022 konkluderet, at der er en stigende efterspørgsel på boliger i kommunen grundet den stærk voksende befolkning, samt at behovet for arealer til erhvervsområder er mindre end den faktiske rummelighed.

Med tematillægget for byudvikling udlægges der således nye rammer til boliger i form af åben-lav, tæt-lav, etageboliger og enkelte, men større rammer til erhvervsformål. Herudover foretages en omfordeling af enkelte rammer til erhverv og aflyses en ramme til erhverv.

En vis andel af byudviklingen sker som byvækst både i Horsens og lokalcenterbyerne. Der har i forbindelse med udlæg af rammeområderne været fokus på at bibeholde bystrukturen og undgå, at lokalcenterbyerne vokser sammen. De nye boligområder er derfor hovedsageligt placeret i tilknytning til eksisterende boligområder, og vurderes derfor at være en naturlig afrunding af de byer, hvor områderne placeres. De største byvækstområder vil være Nørrestrand nord for Horsens. Derudover vil der ske større udlæg i lokalcenterbyerne, der ligger rundt om Horsens: Lund, Egebjerg og Gedved, samt i Nim, Østbirk og Hovedgård.

Samlet set vurderes tematillægget for byudvikling at være i overensstemmelse med kommuneplanens fokus på langsigtet byudviklingsperspektiv, og at være i overensstemmelse med det vedtagne hovedstrukturbillede.

2.2.2 Natur

Miljøvurderingen af temaet omfatter beskyttede naturområder (Natura 2000, § 3-områder) og planlagt natur (Grønt Danmarkskort, skovrejsning og lavbundsarealer).

Beskyttet natur

Det vurderes, at planforslaget ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil påvirke Natura 2000-områder væsentligt, da arealerne, der indgår i tematillægget, ikke ligger inden for eller nær Natura 2000-områder.

Horsens Kommune rummer mange områder med § 3-beskyttet natur. Den konkrete påvirkning heraf afhænger af den efterfølgende detailplanlægning af de enkelte rammeområder. Det forudsættes dog, at det gældende beskyttelsesniveau bliver respekteret, hvorfor det vurderes, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af beskyttet natur.

Der er ikke registreret bilag IV-arter inden for arealerne, der udlægges til nye rammeområder. Da der ikke fastlægges detaljerede bestemmelser for disponering af rammeområderne, afhænger den konkrete indvirkning på beskyttede arter dog af den specifikke disponering af arealudlæg og udformning af bebyggelse og anlæg. Det vurderes, at der i flere af de nye rammeområder, der udgøres af landbrugsarealer med hegn og mindre bevoksninger er gode muligheder for at integrere og opretholde eventuelle levesteder for beskyttede arter. I vurderingen af om der er miljøpåvirkninger, som følge af tematillægget er det forudsat, at det nuværende beskyttelsesniveau opretholdes, og at eventuelle afværgeforanstaltninger, som f.eks. beskyttelse af bevoksninger, der kan udgøre egnede yngle- eller rasteområder for arter af flagermus, kan indgå i den detaljerede planlægning således, at den økologiske funktionalitet for konkret registrerede arter kan opretholdes.

Planlagt natur

Grønt Danmarkskort udpeges i kommuneplanen for at sikre, at planlægningen sker under hensyn til nationale og internationale beskyttelsesinteresser.

Tematillæggets udlæg af nye rammeområder overlapper i få tilfælde med arealer, som delvist indgår i Grønt Danmarkskort. Det er forudsat, at udpegede økologiske forbindelser friholdes for byggeri, anlæg og arealanvendelse, der forringer kvaliteten af den økologiske forbindelse, og at de økologiske forbindelser indarbejdes i den fremtidige byudvikling. Kommuneplanens retningslinjer inden for Grønt Danmarkskort forventes at blive respekteret i den efterfølgende detaljerede planlægning. Størstedelen af arealerne, der ligger indenfor Grønt Danmarkskort ligger indenfor nye rammeområder med grønne rekreativt formål, hvorfor der ikke vil ske indgriben i områdets naturmæssige udpegninger. Der vil i forbindelse med nye rammeudlæg foretages mindre justering af enkelte gældende udpegninger. Justeringerne vurderes at have en begrænset lokal betydning for flora og fauna, da der er tale om mindre arealer, der ligger indenfor potentiel natur og derfor ikke medfører brud på de overordnede strukturer og ikke udgør eksisterende naturarealer.

Med tematillægget for byudvikling udlægges der ingen nye rammeområder inden for arealer, der er udpeget til skovrejsning i Kommuneplan 2021-33 eller ændres på de eksisterende udlæg. De nye rammer medfører dermed ikke reduktion af de eksisterende arealer, som er udpeget til skovrejsning i kommunen.

Samlet vurderes miljøpåvirkningen på natur ikke at være af væsentlig karakter.

2.2.3 Vand

Miljøvurderingen af temaet omfatter håndtering af overfladevand, almene grundvandsinteresser samt klimatilpasning.

Horsens Kommune er omfattet af Vandområdeplan 2021-2027 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn. Kommunen er beliggende inden for hovedvandopland 1.9 Horsens Fjord.

Kommunerne skal gennem kommuneplanlægningen varetage de statslige interesser, herunder de statslige interesser i at sikre grundvandsbeskyttelsen inden for OSD og indvindingsoplande, og den fremtidige grundvandsdannelse.

Overfladevand

Tematillæggets nye rammeudlæg medfører lokalt en øget grad af befæstede arealer, hvorfor der er behov for håndtering af overfladevand for ikke at skabe oversvømmelse samt for opretholdelse af den naturlige grundvandsdannelse via lokal nedsivning. De konkrete tiltag for håndtering af regnvand er dog ikke fastlagt på dette overordnede niveau, men en række afværgeforanstaltninger og tiltag forventes implementeret.

I rammeområder, der er eller forventes spildevandskloakeret, skal håndtering af regnvand ske inden for det specifikke planområde, og der skal søges om tilladelse til nedsivning af regnvand. Hvis nedsivning ikke er muligt, skal der i stedet etableres regnvandsbassin med forsinkelse før afledning til kloak. Hvis de nye rammeområder skal separatkloakeres, regnvand renses og forsinkes til naturlig afstrømning. Det forudsættes, at der inden for rammeområderne reserveres plads til regnvandsbassiner i forbindelse med den detaljerede planlægning.

Ved placering af regnvandsbassin inden for indvindingsoplande til vandværker, stilles der desuden krav om, at bassinet skal udformes med tæt membran, så nedsivning af vejvand/overfladevand ikke kan finde sted.

Såfremt udviklingen af rammeområder sker med hensyntagen til hovedstrømningslinjer og med opretholdelse af lavningsvolumener, vurderes det, at områderne kan udvikles uden at skabe væsentlig risiko for oversvømmelse. Specifikke tiltag for klimatilpasning er dog defineret på dette niveau.

Grundvand

Med tematillægget for byudvikling planlægges der generelt for, at byudvikling sker under hensyntagen til beskyttelsen af grundvandet, og med fokus på, at nødvendige tekniske tiltag indtænkes i den efterfølgende detaljerede planlægning. Kommuneplanens krav om, at grundvandsdannelse ikke må reduceres væsentligt på grund af byudvikling, forventes overholdt.

Der er i forbindelse med tematillægget udarbejdet supplerende grundvandsredegørelser for 4 af tematillæggets udlæg, og fordeler sig på Gedved-, Østbirk-, Nim- og Lund vandværk inden for rammeområderne Gedved Øst, Højageren, Møllegade, Østbirkvej og Nim. Overordnet set, fremgår det, at byudvikling indenfor de syv områder kan ske med lav risiko for påvirkning af grundvandsressourcen, og at der af hensyn til grundvandet derfor ikke skal stilles særlige krav til den fysiske indretning af områderne. Der stilles i nogle tilfælde krav til den fysiske indretning af et evt. regnvandsbassin. Regnvandsbassiner inden for indvin-

dingsoplande skal udformes med tæt membran, så nedsivning af vejvand/overfladevand ikke kan finde sted. Byudvikling skal desuden foregå så nænsomt som muligt i områder, der ligger inden for OSD og områder med en nitratfølsom grundvandsressource.

Målsatte områder

Tematillægget for byudvikling udlægger nye rammeområder, som ligger inden for hovedvandopland 1.9 Horsens Fjord og krydser en række kortlagte grundvandsforekomster.

Det planlagte vurderes ikke at have væsentlig påvirkning på de miljømål, som gennem lov om vandplanlægning er fastlagt for grundvand, søer, vandløb og kystvande. Dette er under forudsætning af, at målsatte vandområder bibeholdes med samme kvalitet. Anvendelse af areal forventes ikke at være til hinder for at mål om god kvalitativ og kvantitativ tilstand, samt god økologiske- og kemisk tilstand i vandområder opnås.

Tematillægget vurderes ikke at have væsentlig påvirkning på vand.

2.2.4 Landskab

Miljøvurderingen af temaet omfatter landskabelig værdi og landskabsområder, fredede arealer, bygge- og beskyttelseslinjer.

Kommuneplan 2021 indeholder retningslinjer for, at de bevaringsværdig- samt større sammenhængende landskaber som udgangspunkt skal friholdes for byggeri, vejanlæg og teknisk anlæg.

Med tematillægget for byudvikling er alle arealudlæg tilpasset de nuværende landskabsudpegninger og er således ikke omfattet af retningslinjerne herfor. Flere af de nye rammer grænser dog op til en eller begge af de ovenfor nævnte udpegninger, hvorfor det er forudsat, at der i forbindelse med den detaljerede planlægning stilles krav om, at placering og indpasning af ny bebyggelse skal ske ved tilpasning til terrænet i områder med særlige terrænforhold.

En del af Horsens Kommune er beliggende inden for kystnærhedszonen, der strækker sig fra kysten og 3 km ind i landet. Byudviklingen inden for kystnærhedszonen kræver særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse. Med tematillægget planlægges der for flere arealer ved Nørrestrand, der er beliggende enten helt eller delvist inden for kystnærhedszonen (rammeområde 17RE02, 17RE03, 17RE04, 17OF04, 17BO10, 17BO11, 17BO12, 17BO13, 17BO14 og 17BE03).

Horsens Kommune har ifm. tematillæggets udlæg af nye rammeområder inden for kystnærhedszonen udarbejdet en planlægningsmæssig redegørelse herfor. For de nye rammeområder gælder, at den planlægningsmæssige begrundelse findes i Horsens Kommunes store befolkningstilvækst samt mangel på nye boligområder. Det vurderes, at byudviklingsarealer ved Nørrestrand ikke vil komme til at påvirke landskabsinteresserne og kystlandskabet negativt, idet det ligger

bag eksisterende bebyggelse/by og der således ikke vurderes at være visuel forbindelse.

2.2.5 Kulturarv

Miljøvurderingen af temaet omfatter kulturmiljøer, kirker og deres omgivelser samt beskyttede fortidsminder og diger. Det er forudsat, at Horsens Museum skal høres ifm. arkæologiske forundersøgelser i forbindelse med detailplanlægningen og projekteringen af ny bebyggelse.

Kulturmiljøer

Horsens Kommune rummer en række værdifulde kulturmiljøer, der ligger spredt ud over kommunen. Retningslinjerne for kulturmiljøerne har til formål at sikre, at der inden for og i umiddelbar nærhed til de udpegede værdifulde kulturmiljøer skal der tages hensyn til de kulturhistoriske interesser.

Med tematillægget udlægges et nyt kulturmiljø i landsbyen Nebel øst for Horsens. Landsbyen er afgrænset af åbent land og placerer sig nord for Nørrestrand og syd for Serritslev. Landsbyen rummer kapelbygning og kirkegård samt en række velbevarede stendiger og to oprindelige gårde. Bebyggelserne samler byen og har en stærk fortællerværdi om stedets historie. Landsbyen fremstår desuden strukturelt velbevaret. Den nye udpegning skal sikre Nebel, som et bevaringsværdigt kulturmiljø. Med tematillægget udlægges et rammeområde til blandet bolig og erhverv omkring Nebel samt et rammeområde til rekreative formål omkring Nebel, som skal fungere som buffer omkring landsbyen. Det forudsættes, at der i forbindelse med den detaljerede planlægning udarbejdes en bevarende lokalplan, der sikrer Nebel som bevaringsværdigt kulturmiljø, herunder de bevaringsværdige bygninger mod drastiske forandringer.

Der udlægges med tematillægget desuden to rammeområder, der ligger inden for arealer, der er udpeget som værdifulde kulturmiljøer. I forbindelse med den detaljerede planlægning skal Horsens museum vurdere om det kan lade sig gøre at planlægge og udnytte et af de to rammeområder, der skal benyttes til erhvervsformål, uden at skade kulturmiljøet. Det forudsættes, at der i forbindelse med den detaljerede planlægning tages særligt hensyn til kulturmiljøerne og stilles krav til skala og farve- og materialevalg. Der vurderes på dette overordnede planlægningsmæssige niveau ikke, at tematillægget vil påvirke kulturmiljøerne væsentligt.

Fredede fortidsminder

Tematillægget for byudvikling udlægger derudover tre nye rammeområder, hvor der er registreret kendte fortidsminder samt et nyt rammeområde, der ligger delvist inden for fortidsminde-beskyttelseslinje.

Det forudsættes, at det gældende beskyttelsesniveau for fortidsminderne og inden for beskyttelseszonen respekteres i forbindelse med den efterfølgende detaljerede planlægning.

Sten- og jorddiger

Med tematillægget udlægges der seks nye rammeområder, der indeholder beskyttede sten- og jorddiger. Sten- og jorddiger er beskyttet efter museumsloven. I henhold til museumslovens § 29 a må der ikke foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger og lignende.

Sten- og jorddigernes fremtidige bevaringsstatus skal sikres ved den fremtidige lokalplanlægning. Det forventes, at der i anvendelsen og disponering af de nye rammeområder, der udlægges med tematillægget tages hensyn til digerne, og at digerne ikke påvirkes af den fremtidige anvendelse af rammeområderne.

Det kan på dette planlægningsmæssige niveau ikke vides, hvilke og hvis der ønskes diger nedlagt. Såfremt det bliver nødvendigt at nedlægge beskyttede diger i forbindelse med den videre planlægning af rammeområderne, skal en vurdering heraf foretages i forbindelse med lokalplanlægningen.

Det forudsættes dog, at sten- og jorddigernes fremtidige bevaringsstatus sikres ved lokalplanlægning. Digernes beskyttelse overføres således i forbindelse med lokalplanlægning og ved overførsel af områderne til byzone.

Kirkeomgivelser

Med tematillægget for byudvikling udlægges der et nyt rammeområde, der ligger i næromgivelser til Østbirk Kirke og to rammeområder, der ligger i fjernomgivelser til Nim Kirke, hvoraf ét af rammeområderne ligeledes overlapper med næromgivelserne til kirken. Herudover er flere af de nordlige rammeområder ved Nørrestrand omfattet af fjerneomgivelser til Serridslev Kirke, samt enkelt rammer mod syd, der ligger indenfor fjerneomgivelserne til Vær Kirke.

Ifølge retningslinjerne kan der inden for kirkeomgivelserne kun opføres byggeri, ske terrænreguleringer, etableres beplantning og bygges tekniske anlæg osv., hvis det kan ske uden at hensyn til kirkernes landskabelige beliggenhed eller samspil med landsbymiljøet/bymiljøet tilsidesættes.

Det forudsættes, at hensynet til kirkernes landskabelige beliggenhed, samspil med det nære bebyggelsesmiljø samt udsigten til og fra kirken respekteres i forbindelse med den efterfølgende detaljerede planlægning inden for nye og ændrede rammeområder.

Tematillægget vurderes ikke at have væsentlig påvirkning på kulturarv.

2.2.6 Jordarealer og ressourcer

Miljøemnet omhandler jordarealer og ressourceeffektivitet (veje og forsyning).

Jordarealer

De nye rammeudlæg, der udlægges ifm. tematillægget udgøres i flere tilfælde af landbrugsarealer suppleret med forskellige naturtyper. En stor del er omfattet af udpegningen for særligt værdifulde landbrugsområder. Der skal som udgangspunkt vises tilbageholdenhed med at inddrage arealer til ikke jordbrugsmæssigt

formål, som f.eks. byudvikling. Arealinteresser, som er uforenelige med landbrugs­mæssig drift, kan kun prioriteres, såfremt det ikke medfører begrænsninger for jordbruget. Inddragelse af landbrugsjord til andre formål kræver derfor en planlægnings­mæssig eller funktionel begrundelse.

Flere af de udlagte rammeområder i tematillægget er omfattet af landbrugspligt og ligger inden for udpegning for særligt værdifuldt landbrugsområde, hvorfor der sker en reduktion af jordarealer med landbrugs­mæssigt formål. Beslutningen om inddragelse af nye boligområder i landbrugsområder tager afsæt i befolkningsprognose og behovsanalyse med konklusionen om, at der i kommunen er mangel på boliger til den voksende befolkning. Det vurderes, at behovet for udlæg af nye rammeområder til byvækst vejer tungere end at bibeholde den geografiske udstrækning af alle eksisterende landbrugsområder i kommunen, som vurderes at være af en relativ stor udstrækning. Endvidere udgør arealreservat­ionen til særligt værdifuldt landbrugsområde mere end 65 % af kommunens samlede areal, og den bymæssige bebyggelse udgør ca. 13 %. Der vurderes, at inddragelse af arealer, der ligger indenfor udpegning til særligt værdifuldt landbrugsområde er en beskeden reducering, i en relativ betragtning. Evt. tabt indtjening for landmænd kan ikke vurderes på dette niveau.

Idet byzonen i flere tilfælde flytter tættere på, kan eksisterende landbrug blive begrænset i deres udvidelsesmuligheder i forhold til evt. generende lugt i nærliggende boligområder. Der vurderes på dette overordnede planlægningsniveau ikke at være behov for skærpet vilkår til eksisterende landbrugsejendomme, men der brug for præcise lugtberegninger i forbindelse med udvikling af enkelte rammeområder, hvor det kan vurderes nærmere om der er behov for lugtbegrænsende tiltag for nærmeste husdyrbrug.

Et nyt erhvervsområde ved Østbirkvej ligger indenfor område udpeget til store husdyrbrug. Arealet til erhverv skal udnyttes til transport- og logistikvirksomhed, der er særlig afhængig af tilgængeligheden og nærheden til motorvejen. Det har ikke været muligt at finde alternative og velegnede placeringer, hvorfor udpegningen til store husdyrbrug er blevet reduceret med ca. 0,5 %. Reduktionen vurderes at være af mindre betydning, idet udpegningen samlet udgør omkring 24 % af kommunens areal og at der således fortsat vil være gode muligheder for at udvikle og etablere produktionslandbrug i kommunen.

Ressourceeffektivitet

I forbindelse med tematillæggets udlæg af nye rammeområder, skal det ifølge Horsens kommuneplan sikres, at der i takt med byudviklingen tilvejebringes en høj grad af mobilitet og tilgængelighed. Der vurderes på dette niveau at være gode muligheder for vejtilslutning fra de nye rammeområder, dog skal der reserveres areal til vejtilslutning fra rammeområder i forbindelse med den detaljerede planlægning samt foretages investeringer i den lokale infrastruktur, for at sikre afvikling af trafikken fra de nye boligområder via de lokale veje til det overordnede vejnet. Det forudsættes desuden, at der i forbindelse med den detaljerede planlægning sikres gode stier og sikre krydsninger for gående.

Der vurderes ydermere at være gode muligheder for opkobling til den eksisterende forsyningsstruktur idet der i de fleste tilfælde byudvikles i forlængelse af eksisterende bystruktur med gode forsyningsmuligheder.

Det vurderes, at tematillæggets udlæg af nye rammeområder ikke har en væsentlig miljøpåvirkning på emnerne jordarealer og ressourceeffektivitet.

2.2.7 Øvrige miljøtemaer

Den gennemførte afgrænsning betyder, at øvrige miljøtemaer inden for det brede miljøbegreb, som angivet nedenfor, ikke behandles nærmere i miljørapporten, idet planforslagets sandsynlige påvirkning af disse, er vurderet som værende ikke-væsentlige. Temaer kan være omtalt i miljørapporten, men ikke særskilt og detaljeret.

Sikkerhed

Planforslaget ændrer ikke på planlægningen af risikovirksomheder eller andre aspekter med betydning for sikkerhed, risici og ulykker.

Luft og klima

Planforslaget fastlægger ikke detaljerede bestemmelser for tilpasningsbehov eller tiltag til forebyggelse af klimaændringer.

2.2.8 Afværgeforanstaltninger

Afværgeforanstaltninger kan generelt beskrives som tiltag, der kan medvirke til at undgå, mindske eller kompensere for negative miljøpåvirkninger.

Der foreslås ikke yderligere afværgeforanstaltninger end fastsat i tematillægget og sektorlovgivningen.

2.2.9 Overvågning

Overvågning kan generelt beskrives som en aktivitet, der består i at følge interesseparametrene, hvad angår størrelsesorden, tid og rum. Målet med overvågning er at identificere uforudsete negative virkninger.

Der foreslås ikke anden særskilt overvågning end allerede fastlagt i sektorplaner og gennem byggesagsbehandling mv.

3 Miljøstatus og eksisterende miljøproblemer

Horsens Kommunes areal udgør ca. 521 km² og har i 2022 94.422 indbyggere (Danmarks statistik), hvilket gør Horsens Kommune til den 12. største kommune i Danmark. Opgørelser over befolkningsudviklingen samt prognoser for Horsens Kommune viser, at befolkningstallet er stigende, og indbyggertallet forventes at stige til 107.224 personer i 2035, hvilket svarer til en stigning på 13,5 %.

Mod sydvest grænser kommunen op til Hedensted og Ikast-Brande Kommuner, mod nord til Silkeborg og Skanderborg Kommuner, samt mod øst til Odder Kommune, Horsens Fjord og Kattegat.

Boliger, arbejdspladser og servicefunktioner er koncentreret i Horsens by, som med ca. 62.000 indbyggere er kommunens klart største by. I kommuneplanen åbnes mulighed for byudvikling i forskellige typer af bysamfund, men rollefordelingen mellem byerne fastholdes med udgangspunkt i et stærkt centrum med Horsens som hovedby og lokale fællesskaber med Brædstrup som centerby suppleret af ni lokalcenterbyer. Det åbne land rummer væsentlige natur-, kultur-, og landskabelige værdier, samt infrastruktur og landbrug.

I det følgende beskrives miljøstatus og målsætninger som referenceramme for miljøvurderingen, og de nationale interesser som den overordnede ramme for kommuneplanlægningen.

3.1 Nationale interesser

Erhvervsstyrelsens "Oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægningen" beskriver de nationale hensyn, som skal varetages i den kommunale planlægning. Omfanget af nationale interesser i kommuneplanlægningen er indsnævret og præciseret med henblik på at give kommunalbestyrelserne større frihed og klarere rammer for den fysiske planlægning.

Dette kommer bl.a. til udtryk ved, at kommunerne fremover får ansvaret for at sikre, at der ikke udlægges mere areal til byvækst, end der er behov for i den 12-årige planperiode.

3.1.1 Vækst og erhvervsudvikling

Det er en national interesse, at der er tilstrækkelige arealer til at sikre grundlag for en betydelig og lønsom fødevarerproduktion, og at landbrug sikres vækst- og udviklingsmuligheder. Den kommunale planlægning skal sikre, at der udpeges områder, hvor der er mulighed for placering af store husdyrbrug og særligt værdifulde landbrugsområder, og at der udpeges positivområder, som er særligt egnede til lokalisering af store husdyrproduktioner, samt at der ved nye arealudlæg til byformål tages højde for tilstrækkelig afstand til landbrugsejendomme.

3.1.2 Natur og miljø

På naturområdet, er det en national interesse, at arealanvendelsen afvejer hensynet til natur og miljø, herunder menneskers levevilkår og bevarelsen af dyre- og plantelivet. Den kommunale planlægning skal med udpegning af Grønt Danmarkskort sikre en forstærket indsats for større og sammenhængende naturområder i overensstemmelse med beskyttelseshensyn og bestemmelser for de internationale naturbeskyttelsesområder og internationalt beskyttede arter, samt udpegning af lavbundsarealer, herunder arealer, der potentielt er egnede til genopretning som vådområder.

Det er desuden en national interesse at sikre rent og rigeligt drikkevand, og at den danske drikkevandsforsyning i dag og fremover er baseret på indvinding af grundvand. Den kommunale planlægning skal derfor friholde områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for OSD for virksomhedstyper eller anlæg, der medfører en væsentlig fare for forurening af grundvandet. Desuden skal den kommunale planlægning søge at friholde boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) til almene vandforsyninger for udlæg af nye arealer til en arealanvendelse, der medfører øget fare for forurening af grundvandet.

Det er en national interesse, at alle kommuner udpeger områder, der kan blive udsat for oversvømmelse eller erosion, og at kommuneplanen indeholder retningslinjer for etablering af afværgeforanstaltninger. Den kommunale planlægning skal indeholde retningslinjer om udpegning af områder, der kan blive udsat for oversvømmelse og erosion, og for etablering af afværgeforanstaltninger, samt risikoområder der skal friholdes for bebyggelse eller sikres mod oversvømmelse.

3.1.3 Kulturarv og landskaber

Det er en national interesse, at planlægningen af det åbne land er med til at sikre, at de værdifulde landskaber bevares, herunder at de åbne kyster og geologiske værdier fortsat udgør en væsentlig natur- og landskabsværdi. Landskabet, og særligt de bevaringsværdige landskaber bør som udgangspunkt friholdes for byggeri og tekniske anlæg af hensyn til den landskabelige oplevelse. Det er også vigtigt, at der i benyttelsen af det åbne land generelt er fokus på, hvordan nye elementer udformes og placeres, så de kan bidrage til den landskabelige oplevelse.

Det er en national interesse, at det i kystnærhedszonen uden for udviklingsområder gælder, at landets kystområder skal søges, friholdt for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængig af kystnærhed, og at de åbne danske kyster bevares. Ifm. kommunens planlægning for byudvikling foretages en planmæssig vurdering og begrundelse for arealudlægget indenfor kystnærhedszonen. Det skal sikres, at der kun inddrages nye arealer i byzone og planlægges for arealer i landzone, såfremt der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering.

Det er en national interesse, at kommunerne sammen med de kulturhistoriske museer skaber et overblik over bevaringsværdier fra oldtiden til i dag og udvæl-

ger de væsentlige værdier, som skal sikres gennem udpegning i kommuneplanlægningen enten som kulturmiljøer eller som bevaringsværdige bygninger. For de udpegede kulturmiljøer er det vigtigt, at det enkelte kulturmiljøes bevaringsværdier beskrives.

3.1.4 Hensyn til nationale og regionale anlæg

Det er en national interesse, at der sker en koordinering mellem den kommunale og den statslige transportplanlægning, og at kommuneplanlægningen udarbejdes under hensyn til den overordnede infrastruktur. Den kommunale planlægning skal sikre, at byudviklingen sker så det understøtter de statslige investeringer i transportinfrastruktur. Byer, hvor der sker byvækst, udpeges i kommuneplanen (bymønstre) på baggrund af samlede overvejelser om udnyttelse af allerede foretagne investeringer i eksisterende infrastruktur og offentlig service samt forudsætninger om nødvendig ny infrastruktur.

3.1.5 Sammenfatning

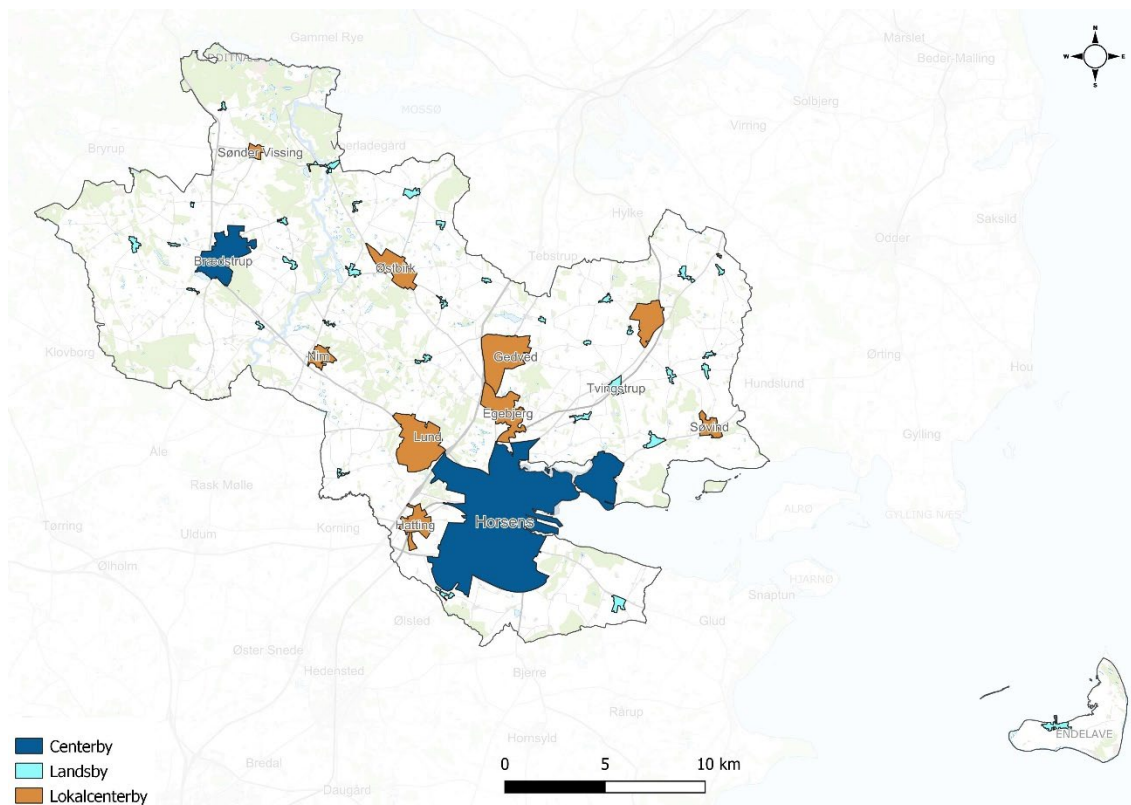
Det vurderes overordnet, at Tematillæg for byudvikling, herunder de tiltag der indgår i planforslaget, ikke strider mod de nationale interesser som de er beskrevet ovenfor, og at planlægningen således varetager de nødvendige nationale hensyn, som det fremgår af de efterfølgende afsnit.

3.2 Befolkning

Horsens er geografisk placeret mellem Aarhus mod nord og Trekantområdet mod syd, som en central del af vækstcenteret i den østjyske region.

Befolkningstallet i Horsens Kommune har været og er fortsat stigende. Siden 2008 har kommunen haft en befolkningstilvækst på 13.500 indbyggere svarende til 12,2 %, og prognosen viser, at denne stigning vil fortsætte med cirka samme takt frem mod 2035.

Bystrukturen i Horsens Kommune fordeler sig på centerby, en række lokalcenterbyer og landsbyer, som det fremgår af Figur 3-1.

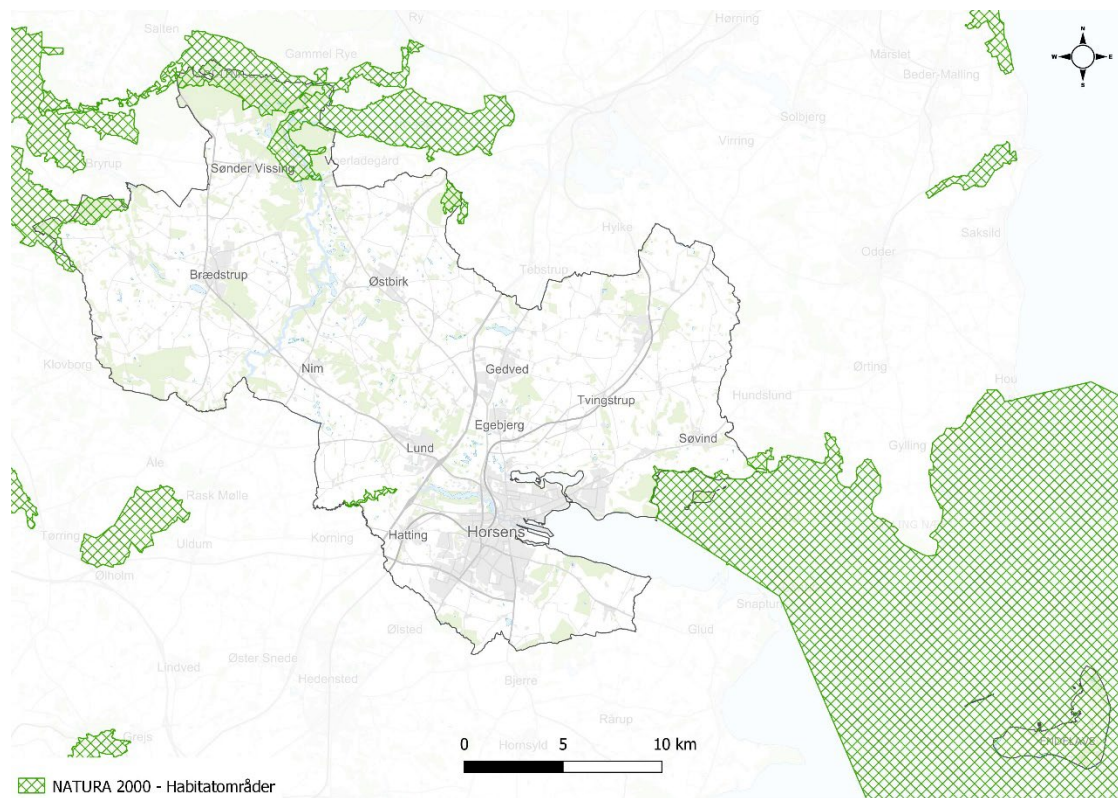
Figur 3-1 Bystrukturen i Horsens Kommune.

3.3 Natur

Naturområderne er beskyttede, fordi de har været i stærk tilbagegang i det danske landskab i de sidste mange år. Områderne er vigtige levesteder for mange planter og dyr, deriblandt sårbare og truede arter. Den danske natur har været i tilbagegang i forhold til areal og i forhold til kvalitet.

Den markante tilbagegang for den danske natur gennem de sidste 100 år har ført til politiske og administrative anstrengelser for at regulere den menneskelige påvirkning. Det er blandt andet sket ved at lovgive om naturbeskyttelse. Naturbeskyttelse handler om at beskytte landets natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for at bevare dyre- og plantelivet.

Danmark har underskrevet biodiversitetskonventionen og er dermed forpligtet til have en national biodiversitetsstrategi. Danmark har endvidere tilsluttet sig FN's og EU's mål om at standse tilbagegangen af biodiversiteten og dens økosystemer inden 2020. Grundlaget for den danske indsats på naturområdet, og i forhold til at nå 2020-biodiversitetsmålene, findes i den eksisterende lovgivning, som i vidt omfang bygger på EU-lovgivning. Indsatsen for naturen i Natura 2000-områderne er rygraden i den nationale naturindsats.

Figur 3-2 Natura 2000-områder.

De mest værdifulde naturområder indgår i Natura 2000-områder, der er udpeget af staten i medfør af EU's habitatdirektiv for at beskytte bestemte naturtyper og arter af dyr og planter i hele EU. I Horsens Kommune findes fem udpegede områder, som i en international, europæisk eller dansk sammenhæng er vigtige af hensyn til biodiversiteten. Det drejer sig om Natura 2000-områderne, der er betegnelsen for et netværk af beskyttede naturområder i EU. Områderne skal bevare og beskytte naturtyper og naturarter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene. De fem områder er:

- > Horsens Fjord, havet øst for Endelave (N56)
- > Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå (N52)
- > Yding Skov og Ejer Skov (N54)
- > Bygholm Ådal (N236)
- > Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov (N53)

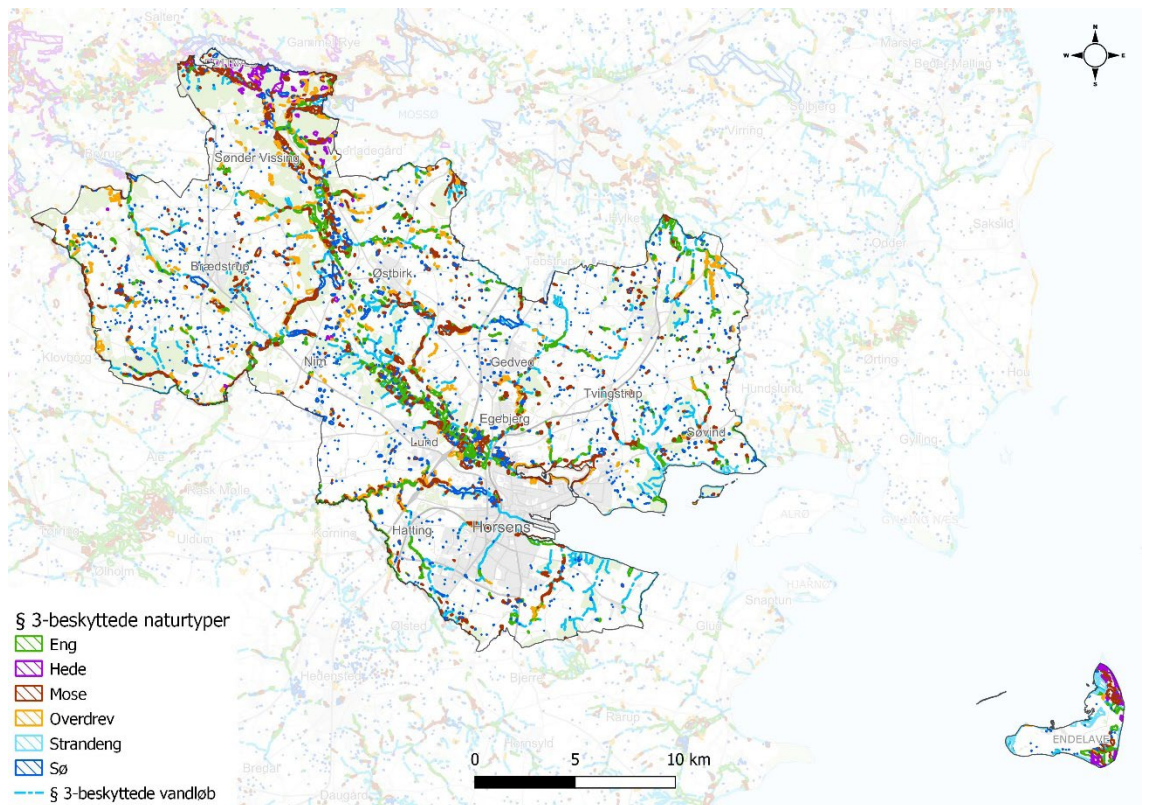
Princippet for beskyttelsen af Natura 2000-områder er at undgå forringelse af naturtyperne og betydelige forstyrrelser for dyre- og plantearterne i udpegningsgrundlaget, så der opretholdes en gunstig bevaringsstatus. Aktiviteter, der kan påvirke Natura 2000 områderne, kræver forudgående tilladelse.

En række plante- og dyrearter er strengt beskyttede i henhold til EU-habitatdirektivets artikel 12 – de såkaldte Bilag IV-arter, for hvilke der er en særlig beskyttelse. Bilag IV-arterne er beskyttede både i og udenfor Natura

2000-områderne, og har ofte § 3-beskyttet natur som levested. I Horsens Kommune er der bl.a. registreret flere paddearter og flagermusarter samt odder.

Princippet for beskyttelsen er, at der må ikke gives tilladelser eller vedtages planer mv., der kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for visse dyrearter, de såkaldte bilag IV-arter, i deres naturlige udbredelsesområder. Ved vurderingen kan der lægges en bred, økologisk betragtning af yngle- og rasteområder til grund (den såkaldte økologiske funktionalitet).

Derudover bidrager en række love på naturområdet og administrationen heraf til Danmarks biodiversitetsindsats. Udover de internationale naturbeskyttelsesområder, rummer Horsens Kommune således mange andre naturområder og -værdier i form af moser, enge, strandenge, heder, overdrev, vandløb og søer. Naturområderne omfatter bl.a. ca. 500 ha beskyttede søer, ca. 400 km vandløb og mere end 4.000 ha med forskellige naturbiotoper (eng, mose, overdrev mv.), fordelt på ca. 3.800 lokaliteter.

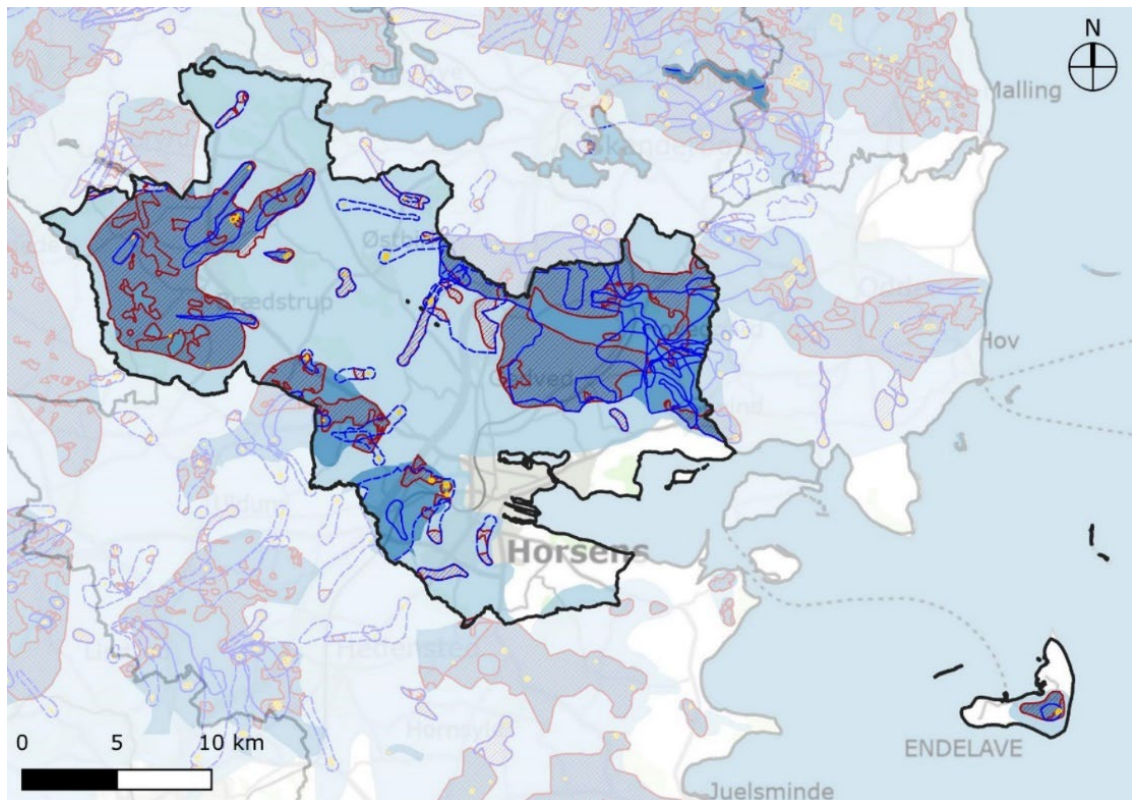
Figur 3-3 § 3-beskyttede naturområder.

3.4 Klimatiske faktorer - vand

Miljøstyrelsen har på baggrund af en kortlægning af grundvandsforekomsterne udpeget områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og områder med drikkevandsinteresser (OD), samt følsomme indvindingsområder (FI) og indsatsområder (IO) i hele landet. I Horsens Kommune er cirka 40 % af det samlede areal udpeget som områder med drikkevandsinteresser. Foruden de særlige drikkevandsområder udpeges indvindingsoplande til de almene vandværker

samt boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) for vandværkernes drikkevandsboringer.

Grundvandskortlægningen danner baggrunden for kommunernes efterfølgende arbejde med indsatsplaner for beskyttelse af grundvandsressourcerne.

Figur 3-4 Grundvandsinteresser og -beskyttelse.

Vandplanlægningsloven² fastlægger rammerne for beskyttelsen af overfladevand og grundvand, som bl.a. har udmøntet sig i vandområdeplaner, der er udarbejdet af Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning (nu Miljøstyrelsen) og implementerer EU's Vandrammedirektiv i Danmark. Horsens Kommune er omfattet af Vandområdeplan 2021-2027 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn og er beliggende inden for hovedvandopland 1.5 Randers Fjord og 1.9 Horsens Fjord, der fremsætter de relevante miljøkrav for marine områder. Vandområdeplanerne er et centralt element i gennemførelsen af EU's vandrammedirektiv. Vandområdeplanerne for tredje planperiode (2021-2027) skal sikre "god tilstand" i Danmarks kystvande, søer, vandløb og grundvand i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv. Loven er bl.a. udmøntet i indsatsbekendtgørelsen³, der bl.a. skal sikre, at der ikke gives tilladelse til aktiviteter, der forringer tilstanden eller hindrer målopfyldelse for målsatte overfladevandområder. Således indeholder ind-

² Vandplanlægningsloven, LBK nr. 126 af 26/01/2017. Bekendtgørelse af lov om vandplanlægning.

³ Indsatsbekendtgørelsen, BEK nr. 449 af 11/04/2019. Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområder.

satsbekendtgørelsens § 8 en forpligtelse til at forebygge forringelse af overfladevandområder og grundvandsforekomster, som følger af vandrammedirektivets artikel 4.

Basisanalysen er en slags 'rigets tilstand' for kvaliteten af vandet i åer, søer, fjorde, langs kyster og grundvandet, og omfatter alle de konkrete afgrænsede og mål-satte vandområder, der er fastsat i bekendtgørelsen om miljømål, og som samtidig fremgår af kortene på Styrelsen for Vand- og Naturforvaltnings (nu Miljøstyrelsens) hjemmeside, den såkaldte MiljøGIS. Basisanalysen for tredje planperiode udgør en revision og ajourføring af de analyser og vurderinger, der er foretaget i den seneste basisanalyse og vandområdeplanerne for anden planperiode (2015-2021). Ny viden om vandmiljøet opnået siden påbegyndelsen af anden planperiode er inddraget.

Der er ikke foretaget tilstands- og risikovurdering for kystvandsområder i forbindelse med basisanalyse 2021-2027 (Miljøstyrelsen, 2019). Den overordnede målsætning iflg. vandrammedirektivet er dog, at alt vand, overfladevand og grundvand skal have god tilstand.

For vandområder, hvor miljømålet ikke er opfyldt, gælder generelt, at der ikke kan tillades aktiviteter, der kan medføre yderligere belastning af vandområder eller udgøre en hindring af opfyldelse af miljømålene, jf. indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 1.

3.5 Jordarealer og ressourceeffektivitet

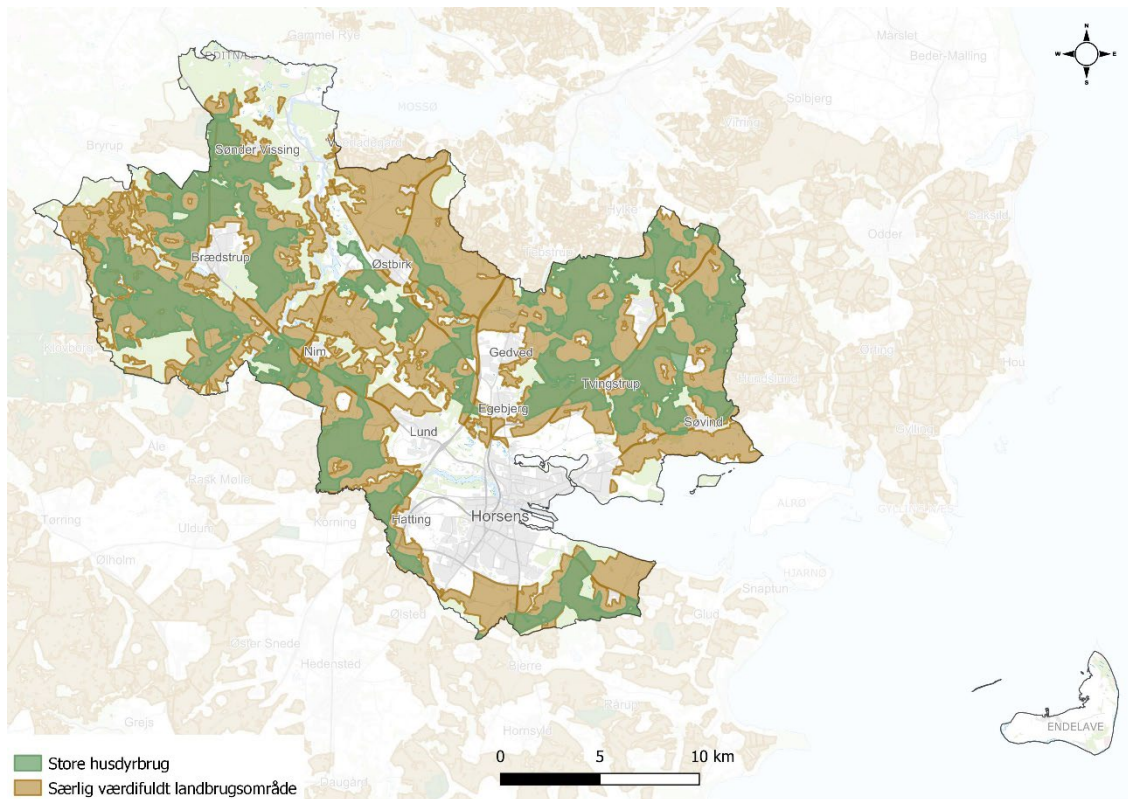
Jordarealer

Arealanvendelse til landbrug har siden slutningen af 1950'erne været faldende som følge af tekniske anlæg, byudvikling og fritidsformål m.m., men omfanget har fra årtusindeskiftet været stabilt. I den samme periode er der sket store ændringer i bedriftsstrukturen gennem teknologiudvikling og effektivisering af landbruget, som har ført til færre og større bedrifter.

Horsens kommune har udpeget landbrugsjord i form af særlig værdifuld landbrugsjord samt områder til store husdyrbrug. I Danmark gælder særlige regler for landbrugsejendomme, som udmøntes i landbrugsloven⁴. Landbrugsloven tager afsæt i fire overordnede formål, herunder at landbrugsejendomme skal drives landbrugsmæssigt, at erhvervet skal sikres en bæredygtig udvikling og konkurrenceevne, at bosætning og udvikling i landdistrikterne tilgodeses, og at landbrugets selveje og produktionsgrundlag bevares.

⁴ Bekendtgørelse af lov om landbrugsejendomme, LBK nr. 116 af 6. februar 2020.

Som det fremgår af Figur 3-5 er store dele af Horsens kommune omfattet af landbrugsjorder, herunder områder til store husdyrbrug og særlig værdifulde landbrugsområder.

Figur 3-5 Udpegninger af store husdyrbrug og særlig værdifuldt landbrugsområde.

Horsens kommuneplan indeholder retningslinjer, der gælder for særligt værdifulde landbrugsområder og områder til store husdyrbrug, hvorigennem der skal sikres en løbende afvejning af interesserne i det åbne land. Ved inddragelse af jordbrugsarealer til ikke jordbrugsmæssigt formål, bør arealforbruget begrænses mest muligt.

Ressourceeffektivitet

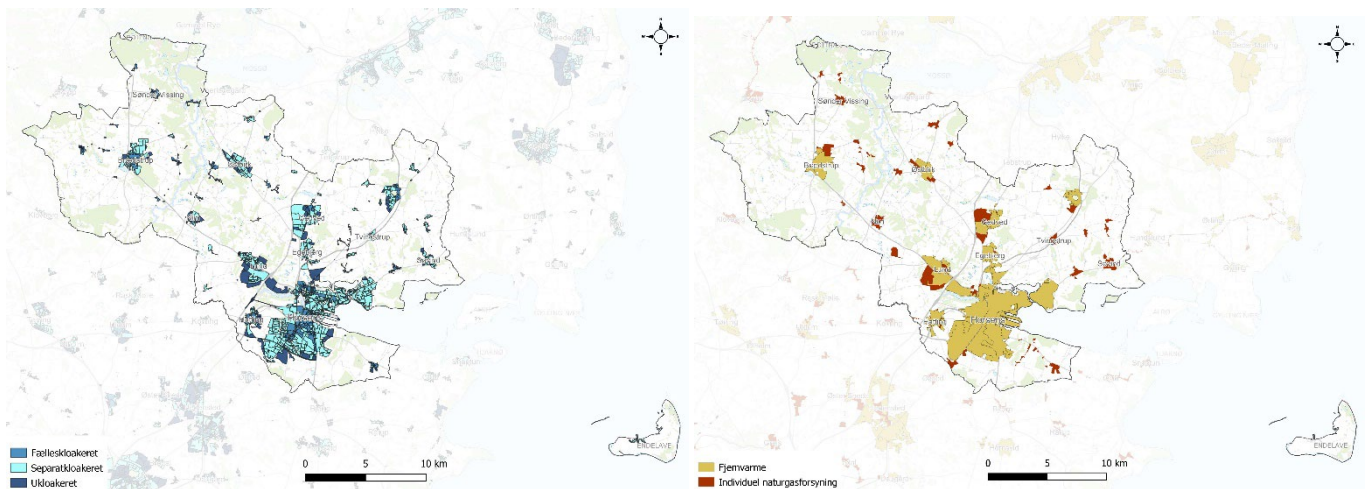
Den nuværende trafikale situation i Horsens kommune er præget af den fortsatte tilvækst i befolkningen og positive befolkningsudvikling, hvilket giver udfordringer for mobiliteten, særlig i Horsens by. Derfor vil der i den kommende planperiode være fokus på at forbedre fremkommeligheden i kommunen, selvom der generelt set vurderes at være en god fremkommelighed på trafikveje uden for Horsens by. Derfor er det ifølge Horsens Kommuneplan 2021 nødvendigt at optimere infrastrukturen og i højere grad udnytte den kollektive trafik og kapaciteten inden for cyklismen. Kommunen har fokus på, at de infrastrukturprojekter, der gennemføres frem mod 2030 sker i takt med den planlagte byudvikling.

Udnyttelse af infrastrukturen i Horsens kommune understøttes bl.a. af retningslinjer omkring trafik, der fokuserer på at forbedre mobiliteten på både det regionale og det lokale vej- og stinet, og at forbedre muligheder for gang, cyklisme, brug af kollektiv trafik, samt at forbedre trafiksikkerheden.

Et af tiltagene, som også fremgår af retningslinjerne er, at der udlægges en transportkorridor langs E45 til placering af større nationale strækningsanlæg og som arealreservation til en udvidelse af motorvejen til seks spor.

Det fremgår også af retningslinjerne at byudvikling skal tilgodese udnyttelse af den eksisterende infrastruktur, så udviklingen sker på lokaliteter, hvor der er ledig kapacitet i kryds og vejnettet i øvrigt.

Kommunens eksisterende forsyningsstruktur i form af kloakopland og fjernvarme fremgår af Figur 3-6. Forsyningsstrukturen er centreret omkring byerne i kommunen.

Figur 3-6 Kloakopland og forsyningsområder i Horsens Kommune.

3.6 Landskab

Arealressourcen er begrænset og landskabet er generelt præget af korte afstande og med relativt små terrænforskelle. Ændringer i anvendelsen og etablering af byggeri, infrastruktur og andre anlæg har betydning for landskabsoplevelsen og selv mindre forandringer af landskabet kan få betydning for mange mennesker.

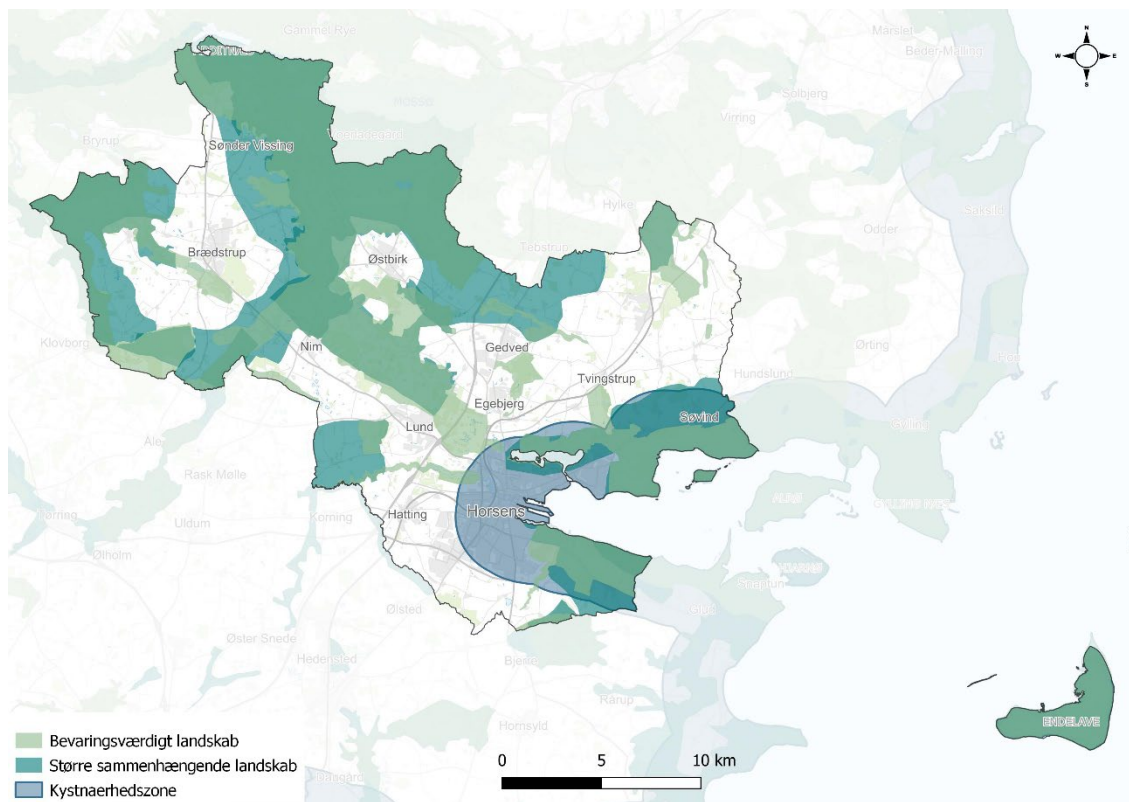
Landskabet i Horsens Kommune består geologisk set af istidernes aflejringer, skabt og formet under flere gletsjerfremstød, som resulterede i et frugtbart bakket landskab, gennemskåret af dale og en fjord. Siden istiden er dette landskab blevet påvirket af indvandret flora og fauna og især af menneskelig aktivitet, og det fremstår i dag som et komplekst og detaljerigt kulturlandskab.

Landskabet i Horsens Kommune rummer store forskelle på tværs af kommunen. Både fra nord til syd og fra øst til vest. Landskabets variationer og sammenhænge er afspejlet i landskabets bærende landskabstræk, der på forskellig vis formidler landskabets mange fortællinger om landskabets geologi og kulturhistorie.

De landskabelige bevaringsværdier knytter sig til de karakteristiske og oplevelsesrige landskaber af høj kvalitet, og planlægningen er rettet mod bevaring af de værdifulde landskaber og landskabselementer, som f.eks. åse, dale, bakker og kystområder. Hertil kommer de uforstyrrede landskaber – uberørt af byudvikling og tekniske anlæg.

Forud for Kommuneplan 2021 blev der i 2016-2018 udarbejdet en samlet landskabsanalyse for Horsens Kommune som grundlag for en revision af både de bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskaber.

Der planlægges overordnet for, at de bevaringsværdige landskaber, der rummer en historie og en kvalitet, bør sikres på en måde, så beboere og turister har mulighed for at opleve dem. Målet er at bevare og sikre de bevaringsværdige landskaber, så der fortsat er mulighed for at opleve smukke og egnskarakteristiske landskaber af høj kvalitet eller landskaber, som er særligt upåvirkede af indgreb.

Figur 3-7 Bevaringsværdigt- og større sammenhængende landskaber samt kystnærhedszonen.

Det er en national interesse, at kystnærhedszonen uden for udviklingsområder skal søges friholdt for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængige af nærhed til kysten, og hovedsigtet er, at de åbne kyster fortsat kan udgøre en væsentlig naturværdi og landskabelig værdi. Kravene til planlægning i de kystnære dele af byzonerne handler især om den måde, som byudviklingen finder sted på. Her er der opstillet en række hensyn som planlægningen skal varetage, så ny bebyggelse indpasses i den helhed, som udgøres af den eksisterende bebyggelse og det omgivende landskab. Overgangen mellem landskabet og byerne får en vigtig rolle i planlægningen, og afhængigt af landskabskarakteren skal værdierne i det

bynære landskab prioriteres i planlægningen. Dele af landskabet er også beskyttet af fredninger og naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer.

Naturen og landskabet er som andre steder i Danmark præget af den kulturelle og erhvervsmæssige udvikling igennem tiderne. Skove, plantebælter og marker i jordbrugsmæssig drift præger stadig det åbne land. De mange forskellige landskabstyper rummer samtidigt store rekreative muligheder.

3.7 Kulturarv

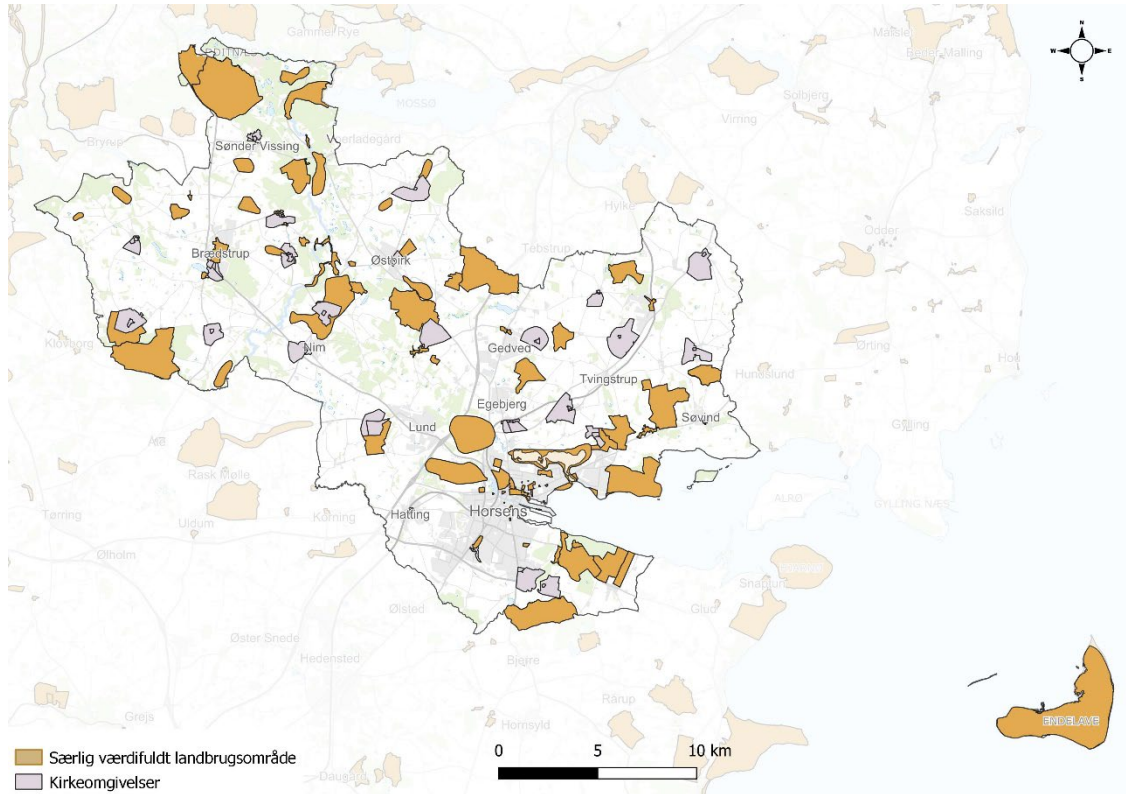
De kulturhistoriske bevaringsværdier knytter sig til de fysiske spor i landskabet, der hver for sig eller tilsammen fortæller noget væsentligt om regionens, egnens eller lokalområdets historie.

En del af de kulturhistoriske spor og elementer er beskyttet direkte gennem lovgivningen. Det drejer sig f.eks. om sten- og jorddiger, fortidsminder og de nærmeste kirkeomgivelser. Andre spor og elementer er beskyttet gennem fredninger.

Kommuneplanen udpeger kulturmiljøer med særligt velbevarede og synlige kulturhistoriske spor. Kommuneplanens retningslinjer skal sikre, at der ved ønsker om byggeri, anlæg og ændret anvendelse altid sker en konkret vurdering i forhold til de kulturhistoriske værdier, herunder omgivelserne hvorfra de kan opleves eller blive påvirket. I udpegningen er der lagt vægt på bevaringsværdige kulturmiljøer med egnskarakteristiske eller særlige kulturhistoriske træk samt koncentrationer af kulturspor, som i sammenhæng beskriver en historisk periode eller forløb både i by og på land.

De kulturhistoriske værdier er under pres blandt andet på grund af ønsker om at opføre byggeri eller tekniske anlæg. Det betyder i flere tilfælde, at værdifulde historiske spor er i fare for at gå tabt eller blive ødelagt.

Horsens Kommune rummer en række værdifulde kulturmiljøer og kulturspor, herunder kirker, herre-, hoved- og proprietærgårde samt landsbyer og mindre bymiljøer. I den gamle købstad Horsens findes en række kulturmiljøer, der tilsammen, fortæller om Horsens bys historie.

Figur 3-8 Kulturmiljøer og kirkeomgivelser.

Kirkerne og deres placering i landskabet er en vigtig del af kulturlandskabet. Kirkernes nære omgivelser er omfattet af en kirkebyggelinje på 300 meter og omkring mange kirker er der endvidere kirkeomgivelserfredninger - der også kaldes Exner-fredninger - som til formål at sikre kirkernes synlighed i landskabet og i landsbyerne. Kirkens fjernere omgivelser, hvori kirken opfattes som en markant bygning, er med kommuneplanerne udpeget som bevaringsværdige kirkeomgivelser, hvor hensynet til kirken skal varetages ved byggeri, anlæg mv. eller anden bebyggelsesmæssige forandring.

3.8 0-Alternativ

Den miljøstatus, som beskrevet ovenfor udgør en beskrivelse af miljøtilstanden ved referencescenariet (0-alternativet) og udgør dermed en referenceramme for beskrivelsen af de potentielle konsekvenser ved gennemførelse af planforslaget.

Miljøvurderingens 0-alternativ fastlægges som den situation, hvor forslag til tematilleg for byudvikling ikke vedtages og plangrundlaget i Kommuneplan 2021 (med tillæg) videreføres.

Der forventes ikke udarbejdet alternative forslag til tematillæg for byudvikling, og derfor forventes der ikke umiddelbart opstillet og vurderet andre alternativer. 0-alternativet medtages i miljøvurderingen som referenceramme for at kunne sammenholde konsekvenserne af en udvikling, uden vedtagelse af forslag til tematillæg for byudvikling.

4 Miljøvurdering

Det er for nogle miljøfaktorer generelt en begrænsning, at miljøindvirkningen ikke kan vurderes på det overordnede niveau som planen har, fordi indvirkningen alene afhænger af det konkrete indhold i den efterfølgende detaljerede planlægning. Den miljømæssige afgrænsning kan derfor ikke påvise indvirkning på sådanne specifikke forhold.

Miljøvurderingen af planforslagets indvirkninger er inddelt efter miljøfaktorer, hvor det i afgrænsningen, jf. ovenfor i afsnit 1.2.2, er vurderet, at planforslaget kan have væsentlig indvirkning på. Miljørapporten vil således omfatte en vurdering af, hvordan planforslaget kan påvirke disse miljøfaktorer.

4.1 Befolkning

Miljøvurderingen for emnet "Befolkningens sundhed og levevilkår" vedrører miljøpåvirkningen i forbindelse med ændring af retningslinjernes arealudpegninger og udlæg af nye rammeområder for byudvikling for så vidt angår bolig- og bymiljø.

4.1.1 Miljøvurdering

Ny byvækst skal afvejes i forhold til kommunens samlede behov for boliger og erhvervsarealer de kommende 12 år.

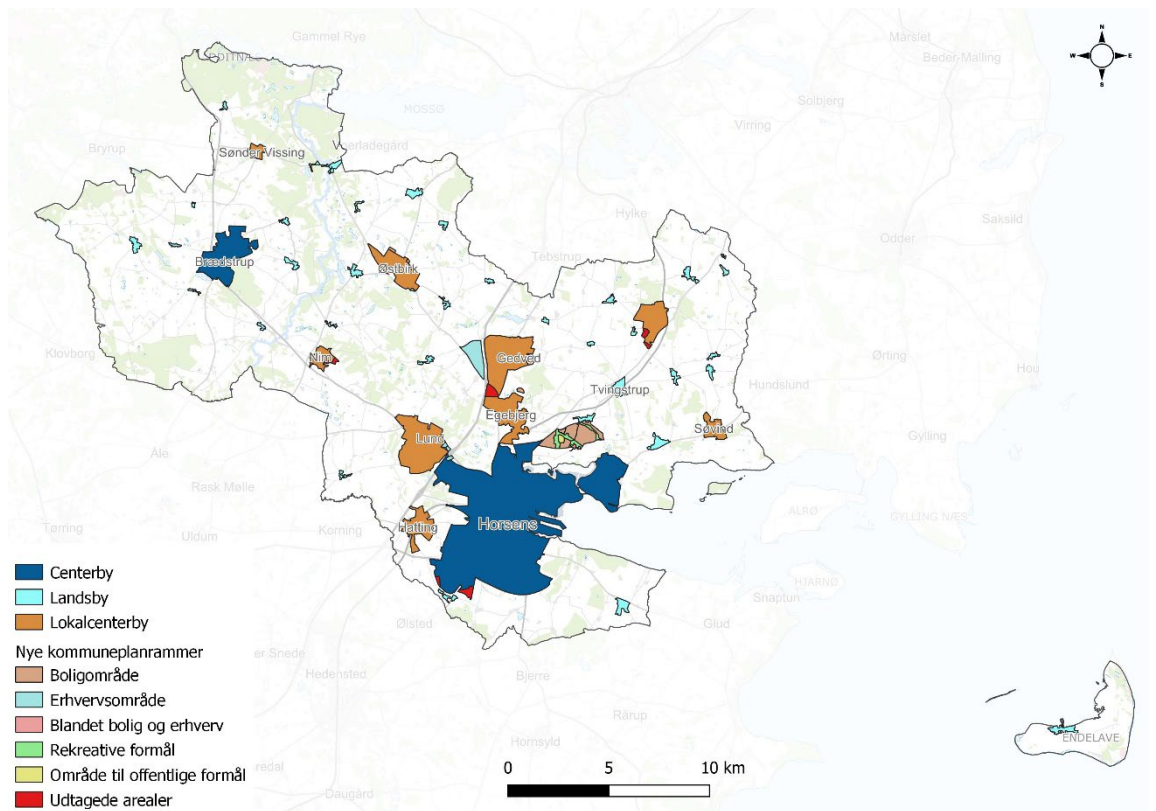
I den seneste kommuneplan har der været fokus på byvækst og nye arealer til erhvervsudvikling. Der er bl.a. udlagt flere nye boligområder i kanten af byerne, især til parcelhuse, for at imødekomme det stigende behov for netop boliger samt foretaget udlæg af erhvervsområder i periferien af byerne. Det har ifølge kommuneplanen skabt en fragmenteret planlægning, hvor nogle lokalcenterbyer er tæt på at vokse samme og der er sket en for stor spredning af erhvervsområderne.

Fokus på byudviklingen i den fremtidige planlægning og i tematillægget for byudvikling tager derfor i højere grad udgangspunkt i en mere langsigtet planlægning, der understøtter udviklingsbilledet i Horsens Kommune, som fremgår af Kommuneplan 2021.

Der er i forbindelse med tematillæg for byudvikling foretaget beregning af behovet for nye boligområder, hvor det konkluderes, at boligbehovet de næste 12 år lyder på 10.500 nye boliger. Rummeligheden for boliger er opgjort til omkring 6.000, hvorfor boligefterspørgslen altså ikke kan realiseres inden for kommuneplanens nuværende arealudlæg til boliger.

Samtidig har der vist sig et behov for omfordeling af kommunens erhvervsarealer for bl.a. at udlægge erhvervsområder i områder med bedre lokalisering. For at udlægge nye erhvervsarealer, har kommunen udtaget ikke-byggemodnede erhvervsarealer, der størrelsesmæssigt nogenlunde svarer til de arealer, som kommunen ønsker at udlægge.

Derfor udlægges der med tematillægget for byudvikling nye rammeområder til boliger, både åben-lav, tæt-lav og etageboliger samt enkelte nye, dog større rammer til erhverv. Endvidere foretages en omfordeling af rammeområder til erhverv samt aflyses en ramme. Selvom byudviklingen er stor omkring Horsens by, sker der ikke en egentlig sammenvoksning af byerne. De adskilles af grønne kiler, hvilket er i overensstemmelse med Kommuneplan 2021. De nye boligområder, der tilvejebringes ifm. tematillægget vil hovedsageligt placeres i tilknytning til eksisterende boligområder, og vurderes derfor at være en naturlig afrunding af de byer, hvor områderne placeres.

Figur 4-1 Kommunens bystruktur samt nye og ændrede kommuneplanrammer.

De største byvækstområder frem mod 2050 vil ifølge Kommuneplan 2021-33 være Nørrestrand nord for Horsens og på længere sigt Horsens Syd. Derudover vil der ske større udlæg i lokalcenterbyerne, der ligger rundt om Horsens: Lund, Egebjerg og Gedved, samt i Nim, Østbirk og Søvind.

Det vurderes, at tematillæggets udlæg af nye områder til boligformål og erhverv tilgodeser den eksisterende efterspørgsel på boliger og erhverv samt understøtter kommunens fokus på et langsigtet byudviklingsperspektiv. Byudviklingen vurderes overordnet set at være i overensstemmelse med det vedtagne hovedstrukturbillede. I nogle tilfælde skal der dog i den detaljerede planlægning sikres, at udstykningerne tilpasses de eksisterende bystrukturer, eksempelvis ift. terræn, vej og naturforhold og uden at eksisterende landsbyer vokser sammen.

Udpegningerne kan overordnet set imødekomme ønsket om at udnytte det lokale bosætningspotentiale og tilbyde attraktive byggemuligheder både omkring Horsens by samt lokalcenterbyerne uden at gå på kompromis med de kvaliteter, som landsbyerne hver især indeholder. Endvidere kan tematillægget medvirke til at understøtte lokale bymiljøer og identiteter.

Der vurderes ikke at være en væsentlig miljøpåvirkning på befolkning pba. tematillægget.

4.1.2 Afværgeforanstaltninger

Der foreslås ikke afværgeforanstaltninger.

4.1.3 Overvågning

Disponering af arealerne i forhold til konkrete støjproblematikker og afvikling af trafik overvåges via lokalplanlægningen og efterfølgende bygge- og anlægstilladelser.

Der foreslås ikke særskilt overvågning.

4.2 Natur

Miljøvurderingen for emnet "Natur" vedrører miljøpåvirkningen i forbindelse med ændring af retningslinjernes arealudpegninger og udlæg af nye rammeområder for byudvikling mv. for så vidt angår naturområder (Natura 2000, § 3-områder, fredskov, beskyttede arter) og planlagt natur (Grønt Danmarkskort med naturområder og økologiske forbindelser, samt lavbundsarealer, der indgår som mulige fremtidige naturområder og til initiativer, der forbedrer vandmiljøet eller bidrager til klimatilpasning).

4.2.1 Miljøvurdering

Som tidligere beskrevet i afsnit 3.3 findes der fem Natura 2000-områder inden for Horsens Kommune. Det vurderes, at planforslaget ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil påvirke Natura 2000-områder væsentligt.

Det er vurderet, at der ikke vil forekomme direkte påvirkning af Natura 2000. Arealerne der udlægges til nye rammeområder, ligger ikke nær Natura 2000-områder. Det forudsættes, at naturværdier i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder sikres i den efterfølgende detaljerede planlægning

Naturområder og biotoper

Naturområder og biotoper omfatter eksisterende natur, herunder Natura 2000-områder, fredskov samt § 3-beskyttede naturtyper. Naturområderne bør i videst muligt omfang beskyttes mod væsentlige tilstandsændringer med henblik på at sikre en stabil bestand af vilde dyr og planter.

§ 3-beskyttede naturtyper

Inden for Horsens kommunegrænse findes en lang række beskyttede naturområder, herunder eng, moser, overdrev, søer og vandløb. Der er udpeget § 3-beskyttede naturtyper inden for rammeområderne til rekreative formål i området ved Nørrestrand og et rammeområde til erhverv.

Det forudsættes, at de nye områder, der udlægges i forbindelse med tematillægget for byudvikling, indeholder bestemmelse om, at bebyggelsens placering fastlægges under særlige hensyn til besvarelse af områdets landskabs- og naturværdier. Den konkrete påvirkning på § 3-beskyttede naturtyper afhænger af den konkrete og efterfølgende detailplanlægning. For beskyttede naturtyper forudsættes det gældende beskyttelsesniveau at blive respekteret i den efterfølgende planlægning. Det vurderes på dette overordnede niveau, at der ikke sker væsentlig påvirkning af beskyttet natur.

Bilag IV-arter

I henhold til Habitatdirektivet skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at sikre en streng beskyttelsesordning i det naturlige udbredelsesområde for de dyre- og plantearter, der er nævnt i direktivets bilag IV.

Bilag IV-arter er fællesbetegnelsen for de dyre- og plantearter, der er opført på Habitatbekendtgørelsens bilag IV, for hvilke der er en særlig beskyttelse. Det betyder, at der ikke kan gives tilladelser eller vedtages planer m.v., der forventes at beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter, i deres naturlige udbredelsesområder.

Det vurderes, at arealerne der udlægges til nye rammeområder, ikke rummer potentielle yngle- og rasteområder for bilag IV-arter.

Flere af områderne anvendes i dag til landbrugsdrift og udgøres af agerlandsjord under omdrift. Før der kan ske fældning af træer og/eller nedrivning af bygninger, skal det konkret undersøges, hvorvidt træer, læhegn og bygninger udgør potentielle yngle- og rasteområder for arter af flagermus. Det gælder for boligområder ved hhv. Egebjerggård (rammeområde 32BO16) og ved erhvervsområderne Bøgehøjvej (rammeområde 31ER09 og 31ER10) og Østbirkvej (rammeområde 33ER06). For det større område ved Nørrestrand, der rummer flere rammeområder, er der en række ældre træer samt mindre bevoksninger og skovarealer, som kan udgøre egnede yngle- eller rasteområder for arter af flagermus.

De ældre træer og trægrupper bør bevares i den videre planlægning. Bygninger bør desuden undersøges for tilstedeværelse af flagermus, før evt. nedrivning.

Der er flere andre bevoksninger, bygninger m.m. indenfor området, men de markerede træer og bygninger består af nyere byggeri, samt nåletræer og yngre løvtræer, som p.t. ikke vurderes at være egnede yngle- eller rasteområder for flagermus.

Flagermus anvender kun gamle høje træer med hulheder/ løst bark, der kan give skjul. Området ved Nørrestrand rummer flere yngre læhegn og bevoksnin-ger med løvtræer. I løbet af en længere årrække vil disse træer vokse sig store og udvikle sig til potentielle levesteder for flagermus. Sådanne læhegn, bevoksnin-ger og enkeltstående løvtræer bør ligeledes bevares i fremtidige lokalplaner for at sikre den fremtidige biodiversitet

Der gives ikke med tematillægget mulighed for at fælde træer eller nedrive byg-ninger.

For to af tematillæggets udlagte rammeområder er der nogle opmærksomheds-punkter, der forudsættes indarbejdet i forbindelse med den detaljerede planlæg-ning. Det gælder følgende:

- > I forbindelse med udviklingen af erhvervsområde ved Østbirkvej (ramme-område 33ER06) må der ikke foretages indgriben i områdets beskyttede vandhul, der er beliggende i nordvest. Vandhullets kvalitet må ikke berøre-res, herunder dets kvalitet som yngle- eller rasteområde for stor vandsala-mander, grøn mosaikguldsmed og evt. spidssnudet frø.
- > For området, der udlægges til rekreativt område ved Nørrestrand (ramme-område 17RE02) er vandløbet vurderet til at kunne udgøre levested for od-der. Idet området udlægges til rekreativt formål, forudsættes det, at vand-løbsnære arealer ikke at blive inddraget, samt beskyttelsen af vandløbet af blive opretholdt. På den baggrund vurderes den økologiske funktionalitet for odder at kunne opretholdes.

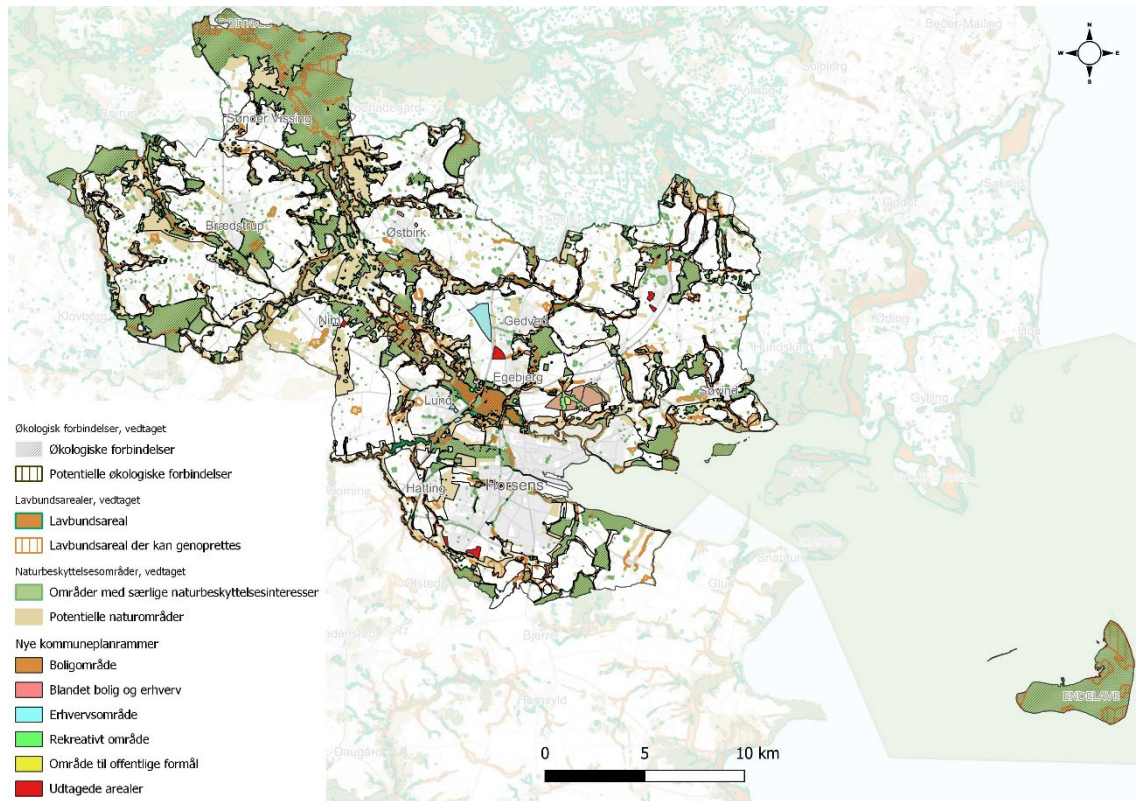
Da der ikke fastlægges detaljerede bestemmelser for disponering af rammeom-råderne, afhænger den konkrete indvirkning på beskyttede arter, af den speci-fikke disponering af arealudlæg og udformning af bebyggelse og anlæg. Det vur-deres, at der i flere af de ovenfor nævnte områder, der udgøres af landbrugsare-aler med hegn og mindre bevoksnin-ger er gode muligheder for at integrere og opretholde eventuelle levesteder for beskyttede arter. Det forudsættes desuden, at det nuværende beskyttelsesniveau opretholdes, og at eventuelle afværgefor-anstaltninger, som f.eks. beskyttelse af redetræer kan indgå i den detaljerede planlægning således, at den økologiske funktionalitet for konkret registrerede arter kan opretholdes.

Planlagt natur

Planlagt natur omfatter kommuneplanlagte naturtemaer, som udgør et sammen-hængende naturnetværk, der er udpeget med henblik på styrkelsen af dyre- og plantelivets spredningsmuligheder, samt opretholdelse af en høj biodiversitet.

Grønt Danmarkskort

Den overordnede planlægning og arealanvendelse skal afvejes under hensynet til generelle levevilkår og betingelser for dyre og plantelivet. Dette varetages bl.a. gennem kommunens udpegning af Grønt Danmarkskort, der skal sikre are-aler til større sammenhængende naturområder med henblik på at højne biodi-versiteten.

Figur 4-2 Grønt Danmarkskort samt nye og ændrede kommuneplanrammer.

Grønt Danmarkskort skal sikre, at planlægningen sker under hensyn til nationale og internationale naturbeskyttelsesinteresser. Grønt Danmarkskort viser derfor det samlede naturnetværk, og udgøres af naturbeskyttelsesområder, økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser, samt lavbundsarealer.

Områder inden for Grønt Danmarkskort skal friholdes for byvækst, veje, og andre tekniske anlæg mv., der kan forringe naturindholdet og levesteder og spredningsveje for vilde planter og dyr, i overensstemmelse med retningslinjer for Naturbeskyttelse og økologiske forbindelse.

Tematillæggets udlæg af nye rammeområder overlapper i få tilfælde med arealer, som delvist indgår i Grønt Danmarkskort. Inden for Grønt Danmarkskort bør der prioriteres indsatser, der bevarer og udvikler biodiversitet og sikrer spredningsmuligheder for de mest truede dyre- og plantearter højest. I forhold til prioritering af etablering af nye økologiske forbindelser vil arealernes potentiale som spredningskorridor for de mest truede dyre- og plantearter indgå i en samlet afvejning af, hvor indsatserne skal prioriteres højest. Den nord-sydgående grønne korridor ved Nørrestrand ligger indenfor Grønt Danmarkskort. Disse arealer udlægges til rekreative områder, og der vil således ikke ske fysisk indgriben i naturarealerne og det eksisterende beskyttelsesniveau vurderes derfor opretholdt.

Der vil i forbindelse med nye rammeudlæg foretages justering af enkelte gældende udpegninger. Justeringerne vurderes at have en begrænset lokal betydning for flora og fauna. Justeringerne vil foretages indenfor udpegningerne til

potentiel natur og medfører således ikke brud på de overordnede strukturer og økologiske passager. Det forudsættes desuden, at det nuværende beskyttelsesniveau opretholdes, og at eventuelle afværgeforanstaltninger kan indgå i den detaljerede planlægning.

Tematillæggets arealudlæg vurderes derfor ikke at påvirke eksisterende eller potentielle økologiske forbindelser og naturområder, der indgår i kommuneplanens udpegning til Grønt Danmarkskort.

4.2.2 Afværgeforanstaltninger

Der foreslås ikke afværgeforanstaltninger.

4.2.3 Overvågning

Overvågning af naturområder og naturtyper indgår som en del af Horsens Kommunes generelle naturovervågning.

Der foreslås ikke særskilt overvågning.

4.3 Vand

Miljøvurderingen for emnet "vand" vedrører miljøpåvirkningen i forbindelse med udlæg af nye og ændrede rammeområder for boligformål og erhverv for så vidt angår håndtering af overfladevand og påvirkning af grundvand (grundvandsressourcen).

4.3.1 Miljøvurdering

Horsens Kommune er omfattet af Vandområdeplan 2021-2027 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn. Kommunen er beliggende inden for hovedvandopland 1.9 Horsens Fjord. De statslige områdeplaner er en samlet plan for at forbedre det danske vandmiljø. De skal sikre renere vand i Danmarks kystvande, søer, vandløb og grundvand i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv.

Vandområdeplanen fungerer som det overordnede grundlag for dansk vandforvaltning, hvor der er målsætninger om vandområdernes økologiske og kemiske tilstand, der skal sikre nok og renere grundvand i Danmark.

Kommunerne skal gennem kommuneplanlægningen varetage de statslige interesser, herunder de statslige interesser i at sikre grundvandsbeskyttelsen inden for OSD og indvindingsoplande, og den fremtidige grundvandsdannelse.

Håndtering af regnvand

Tematillæggets nye rammeudlæg medfører lokalt en øget grad af befæstede arealer, hvorfor der er behov for håndtering af overfladevand. Dels med henblik på, at regnvand afledes for ikke at skabe oversvømmelse lokalt i området eller i naboområder, og dels for at den naturlige grundvandsdannelse i videst muligt

omfang opretholdes via lokal nedsivning i områder, der ikke er udpeget som sårbare grundvandsområder.

De konkrete tiltag for håndtering af regnvand er ikke fastlagt på dette overordnede niveau.

I rammeområder, der er eller forventes spildevandskloakeret, skal håndtering af regnvand ske inden for det specifikke planområde, og der skal søges om tilladelse til nedsivning af regnvand. Det forudsættes, at de lokale jordbundsforhold undersøges om de er egnede til nedsivning, inden der udarbejdes evt. tillæg til spildevandsplanen i de områder, der ønskes spildevandskloakeret med privat håndtering af regnvand. Hvis nedsivning ikke er muligt, skal der i stedet etableres regnvandsbassin med forsinkelse før afledning til kloak.

Såfremt de nye rammeområder i stedet er eller skal separatkloakeres, skal regnvand renses og forsinkes til naturlig afstrømning. Det forudsættes, at der inden for rammeområderne reserveres plads til regnvandsbassiner i forbindelse med den detaljerede planlægning.

Ved placering af regnvandsbassin inden for indvindingsoplande til vandværker, stilles der krav om, at bassinet skal udformes med tæt membran, så nedsivning af vejvand/overfladevand ikke kan finde sted. Den detaljerede planlægning og byggemodning af nye boligområder vil givetvis ændre de lokale terrænforhold og afstrømningsveje, men som udgangspunkt forventes der, at placering af regnvandsbassiner placeres i naturligt lavtliggende arealer, så afledning kan ske ved gravitation på terræn.

I rammeområder med store terrænmæssige forskelle og med risiko for oversvømmelse forudsættes det, at der ikke placeres bebyggelse omkring og oveni lavninger, men at de i stedet tænkes ind i håndtering af ekstremregn i områderne. Det forudsættes, at arealer indrettes med hensyntagen til naturlige hovedstrømningslinjer, og at den detaljerede planlægning sikrer de nødvendige klimatiltag, der sikrer mod oversvømmelsesrisiko. De enkelte tiltag er ikke fastlagt og defineret og den konkrete effekt for klimatilpasning kan ikke vurderes nærmere på dette overordnede niveau.

I de rammeområder, hvor der er udfordringer med stigende grundvand, forventes der at blive stillet krav til afværgeforanstaltninger i forbindelse med udarbejdelse eventuelle vandhåndteringsplaner, der beskriver håndtering af overfladevand og ekstremregn, for området. Eksempelvis ved afledning til recipient.

Såfremt udviklingen af områder, sker med hensyntagen til hovedstrømningslinjer og med opretholdelse af lavningsvolumener vurderes det, at områderne kan udvikles uden at skabe væsentlig risiko for oversvømmelse. Det er en forudsætning, at den detaljerede planlægning indarbejder de nødvendige klimatiltag, der sikrer mod oversvømmelsesrisiko. De enkelte tiltag er dog ikke fastlagt og defineret og den konkrete effekt for klimatilpasning kan ikke vurderes nærmere på dette overordnede niveau.

Påvirkning af grundvand

Med tematillægget for byudvikling planlægges der generelt for, at byudvikling sker under hensyntagen til beskyttelsen af grundvandet, og med fokus på, at nødvendige tekniske tiltag indtænkes i den efterfølgende detaljerede planlægning. Kommuneplanen indeholder derfor indsatsplan for grundvandsbeskyttelse og retningslinjer for beskyttelsen af grundvandet, herunder når der inddrages nye arealer til byudviklingsformål. Overordnet stilles der krav om, at muligheden for grundvandsdannelse ikke må reduceres væsentlig på grund af byudvikling. I indsatsplanen, som blev vedtaget i 2020, fremgår de nødvendige indsatser for at forebygge en forurening af grundvandsmagasinerne, herunder bl.a. at alle ønsker om byudvikling skal vurderes inden for retningslinjerne i kommuneplanen.

Med tematillægget udlægges der nye rammeområder, hvoraf kun et enkelt rammeområde ligger inden for områder med særlig drikkevandsinteresser (OSD) – Gedved Øst. Enkelte rammeområder er beliggende inden for et område, hvor grundvandsressourcen vurderes at være sårbar og tre af de nye rammeområder, ligger inden for indvindingsoplande til forskellige vandværker.

På den baggrund er der med tematillægget for byudvikling udarbejdet supplerende grundvandsredegørelser for 4 af tematillæggets udlæg, og fordeler sig på Gedved-, Østbirk-, Nim- og Lund vandværk inden for rammeområderne Gedved Øst, Højageren, Møllegade, Østbirkvej og Nim.

Af grundvandsredegørelserne fremgår det, at der inden for de fire rammeområder kan ske byudvikling med lav risiko for påvirkning af grundvandsressourcen, og at der af hensyn til grundvandet derfor ikke skal stilles særlige krav til den fysiske indretning af områderne. Det er vurderet, at en øget befæstelse i boligområdet, der ligger inden for OSD kun nedsætter grundvandsdannelsen i meget lille grad sammenlignet med de mængder, der normalvis dannes. Den kvantitative påvirkning, vurderes derfor ikke at påvirke fremtidigt behov for indvinding af drikkevand ved Gedved Øst.

Der stilles dog i nogle tilfælde krav til den fysiske indretning af et evt. regnvandsbassin. Ved placering af regnvandsbassin inden for indvindingsoplande, stilles der krav om, at bassinerne skal udformes med tæt membran, så nedsivning af vejvand/overfladevand ikke kan finde sted. For de områder, der ligger inden for OSD og områder hvor grundvandsressourcen vurderes som nitratfølsomt, forudsættes det, at byudviklingen skal foregå så hensynsfuldt som muligt, så risikoen for forurening af grundvandet mindskes. Med henblik på konkret at beskytte grundvandsressourcen forudsættes det således, at kommunen i forbindelse med de konkrete lokalplaner indarbejder nødvendige tekniske tiltag for de specifikke områder og med udgangspunkt i kommuneplanens generelle rammer for grundvand, eksempelvis i form af regnvandsbassiner, men også afledning af husspildevand, tagvand og vejvand samt opvarmning af områder.

Det fremgår desuden af *Vejledning om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse*, at ændringer af regler om privates pesticid anvendelse betyder, at regelret anvendelse pesticider i villahaver generelt ikke

vurderes at udgøre en væsentlig fare for grundvandet. På den baggrund vurderes det, at arealanvendelse til boliger ikke udlæser krav til kommunerne om grundvandsredegørelse og derfor ikke udgør en væsentlig fare for forurening af grundvandet.

Målsatte vandområder

Målsatte grundvandsforekomster, søer og vandløb er til stede i stort set hele kommunen. EU's vandrammedirektiv⁵ fastlægger rammerne for beskyttelsen heraf. Direktivet fastsætter en række miljømål og opstiller overordnede rammer for den administrative struktur for planlægning og gennemførelse af tiltag og for overvågning af vandmiljøet. Vandrammedirektivets bestemmelser er implementeret i dansk lov ved bl.a. lov om vandplanlægning⁶, der fastlægger rammerne for beskyttelse og forvaltning af overfladevand og grundvand.

Tematillægget for byudvikling udlægger nye rammeområder, som ligger inden for hovedvandopland 1.9 Horsens Fjord og krydser en række kortlagte grundvandsforekomster, hvis status, jf. vandområdeplanerne er vist i Tabel 4-1.

Tabel 4-1 Grundvandsforekomster inden for tematillæggets nye rammeområder.

Grundvands forekomst ID	Type	Kvantitativ tilstand	Kemisk tilstand
DK105_dkmj_1035_ps	Regional	God	Ringe
Dk109_dkmj_994_ks	Regional	God	God
DK105_dkmj_1017_ps	Terrænnær	God	God
DK109_dkmj_228_ks	Terrænnær	God	Ringe
DK109_dkmj_1077_ks	Terrænnær	God	God
DK105_dkmj_623_ks	Dyb	God	God
Dk109_dkmj_920_ps	Dyb	God	God

Grundvandets tilstand vurderes på to måder: Mængden (den kvantitative tilstand) og vandkvaliteten (den kemiske tilstand).

Som det fremgår af tabellen, berører de nye rammeområder flere regionale, terrænnære og dybe grundvandsforekomster, alle med god- kvantitativ og kemisk tilstand med undtagelse af en enkel grundvandsforekomst med ringe kemisk tilstand.

Ifølge vandområdeplanlægningen er målsætningen for grundvandforekomsterne inden for de nye rammeområder "god kvantitativ og kemisk tilstand". For vandområder, hvor miljømålet ikke er opfyldt, gælder generelt, at der ikke kan tillades aktiviteter, der kan medføre yderligere belastning af vandområder eller udgøre en hindring af opfyldelse af miljømålene, jf. indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 1.

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger.

⁶ LBK nr. 126 af 26/01/2017: Bekendtgørelse af lov om vandplanlægning.

Tematillægget for byudvikling udlægger nye rammeområder til byudvikling, som i to tilfælde krydser kortlagte vandløb samt i et tilfælde grænser op til ét. Status for de tre specifikke vandløb, jf. vandområdeplanerne er vist i Tabel 4-2.

Tabel 4-2 Målsatte vandløb inden for tematillæggets nye rammeområder.

Vandløbs forekomst ID	Økologisk tilstand	Kemisk tilstand
DKRIVER3536 (Vær Bæk)	Dårlig	Ukendt
DKRIVER2415 (Fiskebæk)	Moderat	Ukendt
DKRIVER7137 (Hatting Bæk)	Dårlig	Ukendt

Vandløbenes tilstand vurderes på to måder: Den økologiske tilstand og den kemiske tilstand. Det overordnede mål med de gældende vandområdeplaner er, at alle vandløb skal opnå god økologisk- og kemisk tilstand.

Tematillægget foretager udlæg af nye arealer til byudvikling og stiller for disse områder, på et overordnet niveau, krav om at der skal ske lokal afledning af regnvand fra befæstede arealer og tagflader, samt om nedsivning.

Idet overfladevand håndteres med ovenstående tiltag, samt at de målsatte vandløb, der ligger indenfor nye rammeudlæg planlægges at indgå, som del af grønne arealer, hvor der ikke foretages befæstelse, vurderes de planforslaget ikke at forringe miljøtilstanden eller hindre fremtidige opfyldelse af miljømålene for vandløbene. Dette er ligeledes under forudsætning af, at den detaljerede planlægning for områderne ikke bliver til hinder for målopfyldelse af de pågældende vandløb.

Det planlagte vurderes heller ikke at have væsentlig påvirkning på de miljømål, som gennem lov om vandplanlægning er fastlagt for grundvand. Dette er under forudsætning af, at beskyttede grundvandforekomster bibeholdes med samme kvalitet.

Nærmeste kystvandsområde er Horsens Fjord, indre (DKCOAST128).

Der er ikke foretaget tilstands- og risikovurdering for kystvandsområder i forbindelse med basisanalyse 2021-2027 (Miljøstyrelsen, 2019). Den overordnede målsætning iflg. vandrammedirektivet er dog, at alt vand, overfladevand og grundvand skal have god tilstand.

Der foretages øget befæstelse af arealer, men med konkrete tiltag for håndtering af regnvand og opretholdelse af den naturlige grundvandsdannelse via lokal nedsivning, vurderes den naturlige afstrømning via vandløb og til kysten at forblive den samme.

Der er ingen målsatte søer indenfor eller grænsende til de nye rammeudlæg.

Anvendelse af arealer forventes ikke at være til hinder for at mål om god kvalitativ og kvantitativ tilstand i vandområder opnås.

4.3.2 Afværgeforanstaltninger

Kommuneplanens retningslinjer for grundvand indeholder i sig selv afværgeforanstaltninger for beskyttelse af grundvandet, herunder bl.a. at al planlægning skal ske i henhold til den gældende indsatsplan for grundvandsbeskyttelse og at der forinden den detaljerede planlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser, indvindingsoplade og BNBO skal udarbejdes en grundvandsredegørelse og i lokalplanen redegøres for, hvilke tekniske tiltag, der skal bidrage til at sikre beskyttelsen af grundvandet.

Der foreslås ikke yderligere afværgeforanstaltninger.

4.3.3 Overvågning

Vandforbrug og grundvandskvaliteten overvåges via indberetninger af indvundne vandmængder og kontrol med vandkvaliteten i indvindingsboringer.

Der foreslås ikke særskilt overvågning.

4.4 Jordarealer og ressourcer

Miljøvurderingen for emnet jordarealer og ressourcer vedrører miljøpåvirkningen i forbindelse med ændring af retningslinjernes arealudpegninger og udlæg af nye og ændrede rammeområder for så vidt angår afvejning af arealressourcens anvendelse samt ressourceeffektivitet i form af udnyttelse af eksisterende infrastruktur og veje.

4.4.1 Miljøvurdering

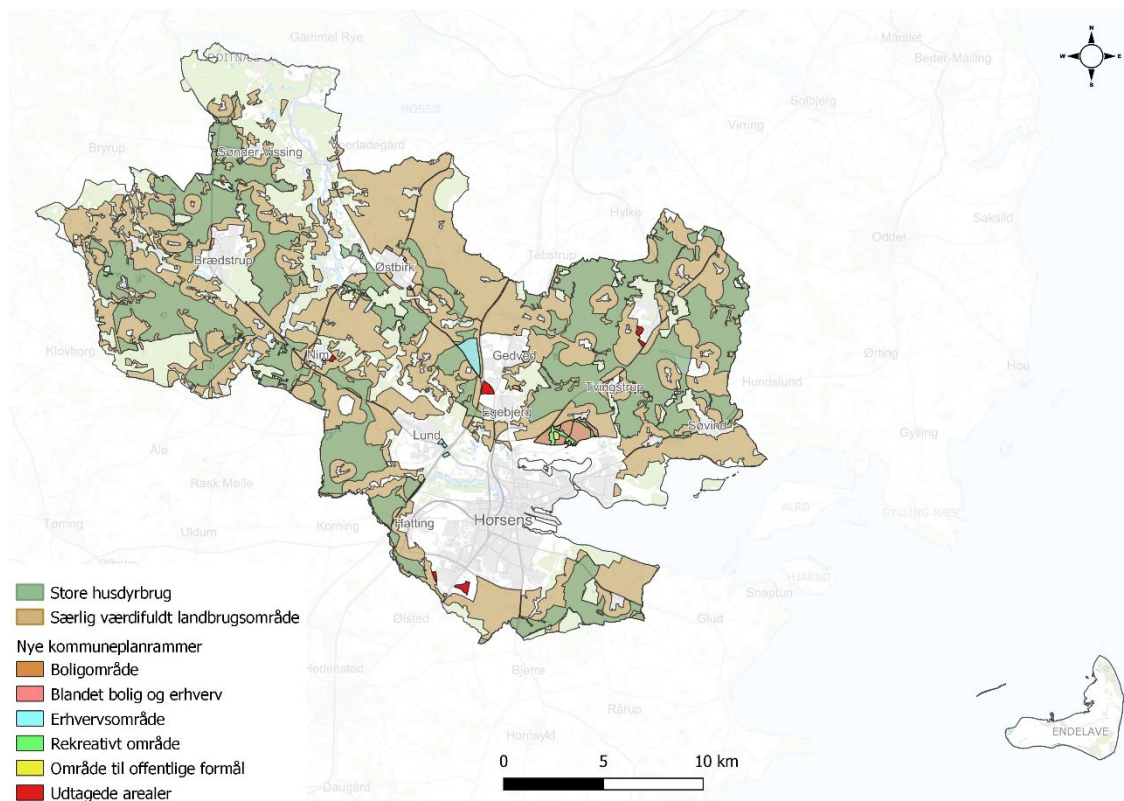
Særligt værdifulde landbrugsområder og områder til store husdyrbrug

De nye rammeområder, der udlægges med tematillægget for byudvikling til udgøres i flere tilfælde af landbrugsarealer, suppleret af mindre bevoksninger, diger, samt forskellige naturtyper. En stor andel er omfattende af udpegningen for særligt værdifulde landbrugsområder.

Kommuneplanens retningslinje for særligt værdifulde landbrugsområder har til hensigt at sikre de udpegede landbrugsjorder mod inddragelse til anden anvendelse, da landbrugsjorden er en begrænset ressource til fødevarer- og energiproduktion.

Inden for de særligt værdifulde landbrugsområder skal landbrugets udviklingsmuligheder derfor vægtes højt under hensyntagen til natur, vandmiljø og byudvikling. I de særligt værdifulde landbrugsområder, som ikke er omfattet af andre bindinger, er det den landbrugsmæssige drift, der skal prioriteres. Arealinteresser, som er uforenelige med landbrugsmæssig drift, kan kun prioriteres, såfremt det ikke medfører begrænsninger for jordbruget. Inddragelse af landbrugsjord til andre formål kræver derfor en planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse.

På Figur 4-3 ses omfanget af kommunens udpegninger af særligt værdifuldt landbrugsområder op med de nye arealudlæg, der indgår i planforslaget.

Figur 4-3 Særligt værdifulde landbrugsområder og store husdyrbrug samt nye og ændrede kommuneplanrammer.

Der skal som udgangspunkt vises tilbageholdenhed med at inddrage arealer til ikke jordbrugsmæssigt formål, som f.eks. byudvikling og tekniske anlæg. Ved inddragelse af landbrugsjord til andre formål skal der i videst muligt omfang tages hensyn til de berørte landbrugsejendommers struktur- og arronderingsforhold samt til arealbehov, investeringsniveau og mulighederne for jordfordeling.

I forbindelse med den detaljerede planlægning vil de områder, der er beliggende i landzone, overføres til byzone og landbrugspligten for landbrugsejendomme ophæves inden for området. Bebyggelse i det åbne land administreres inden for rammerne af de almindelige landzonebestemmelser, hvor udgangspunktet er, at der ikke kan opføres ny bebyggelse, bortset fra byggeri til landbrug og skovbrug.

Beslutningen om udlæg af nye rammeområder tager afsæt i befolkningsprognose og behovsanalyse med konklusionen om, at der i kommunen er mangel på boliger til den voksende befolkning. Det vurderes, at behovet for udlæg af nye rammeområder til byvækst vejer tungere end at bibeholde den geografiske udstrækning af alle eksisterende landbrugsområder i kommunen. Generelt set sker byudviklingen i kommunen på baggrund af kommunens hovedstrukturbillede og dermed i forbindelse med hovedbyerne og lokalcenterbyerne for at sikre mindst unødigt arealforbrug og dermed, at mindst muligt areal fratages landbrugserhvervet. Ifølge kommuneplanen udgør arealreservationen til Særligt Værdifulde

Landbrugsområder mere end 65 % af kommunens samlede areal, og den bymæssige bebyggelse udgør ca. 13 %. Det vurderes, at inddragelse af areal, der ligger indenfor udpegning til Særligt Værdifulde Landbrugsområder er en beskedne reduktion, samlet set.

Inddragelse af landbrugsjord kan dog føre til tabt indtjening for de berørte landmænd, som følge af tabt dyrkningsareal eller opdelt jord. Omfanget af tabt indtjening for landmænd kan ikke vurderes på kommuneplanniveau.

Ved byudvikling inddrages der ofte landbrugsjord. I den forbindelse bevæger byen sig tættere på landbrugene, og de potentielt generende aktiviteter der kan opstå på anlægget, og som dels opstår i forbindelse med markdriften. Dermed repræsenterer byudvikling ofte modstridende interesser mellem landbruget og ønsket om at skabe nye bolig- og erhvervsområder.

Kommuneplanrammens udpegning af et areal, som et fremtidig byzoneområde medfører i sig selv ikke en begrænsning i forhold til dyrkning af landbrugsarealerne, før arealet reelt anvendes som sådan, men det medfører begrænsning af tidspunktet på hvornår de nærmeste arealer må modtage husdyrgødning, idet husdyrgødning ikke må udbringes på lørdage samt søn- og helligdage på arealer, der ligger nærmere end 200 m fra byzone, sommerhusområder samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål. Udpegningen som særligt værdifuldt landbrugsareal reduceres med et areal svarende til den nye udpegning af erhvervsområdet.

Store husdyrbrug

Kommuneplanen indeholder i dag rammer for placering af store husdyrbrug. Udpegningen og rammerne viser på kort, hvor der potentielt kan være færrest konflikter mellem et husdyrbrug der ønsker at udvide set i forhold til påvirkning af natur og lokalsamfund. Der vil uanset udpegningen dog altid blive foretaget en konkret vurdering af lokale forhold i forbindelse med etablering udvidelser og ændringer af et husdyrbrug.

Det fremtidige rammeområde til erhverv ved Østbirkvej (33ER06) er i dag udpeget som et område til placering af store husdyrbrug, hvilket konflikter med det fremtidige erhvervsområde. Ved planlægningen af erhvervsområdet, vil kommuneplanens rammeområde til store husdyrbrug blive reduceret, svarende til det udpegede område der planlægges til erhvervsområde, pålagt en buffer.

Udpegningen, som et fremtidigt byzoneområde kan begrænse husdyrbrugenes muligheder for at udvide eller ændre produktionen, hvis byzonen dermed flytter tættere på husdyrbruget. Det kræver dog også at lugtudbredelsen fra husdyrbruget kommer til at række ind i byzoneområdet, i en grad som i husdyrbrugsloven defineres som generende i forhold til byzone. Det er udpegningen som et fremtidigt byzoneområde, og ikke den faktiske anvendelse af området, som har betydning for kravet. Kravet fremgår af husdyrbrugslovens § 6 stk. 1, og gælder for eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.

To eksisterende større husdyrbrug (kvæg og svin), der er placeret på hhv. Ålkærgårdvej 9 og Østbirkvej 45 vil ved udpegning af et nyt rammeområde til erhverv ved Østbirkvej (33ER06) blive begrænset i forhold til deres nuværende muligheder, da det er i forbindelse med tidligere miljøgodkendelser til husdyrbrugene, er beregnet at lugten fra husdyrbrugene allerede nu rækker ind i det fremtidige erhvervsområde, når der tages udgangspunkt i den beskyttelse som boliger i byzone har. Anvendelsen inden for det nye erhvervsområde er fastlagt til transport- og logistikvirksomhed. Der skal ikke etableres boliger inden for området. Ved en klage fra de fremtidige virksomheder, vil det konkret skulle vurderes, hvilken lugtemission der må accepteres i området.

Afvejningen er sket på baggrund af, at kommunens transporttunge virksomheder er afhængige af lokaliseringmuligheder med god tilgængelighed til motorvejen og mangel på alternative og velegnede placeringer. Derfor er det specifikke areal udvalgt med henblik på en mere optimal udnyttelse af kommunens arealanvendelse. Reduktionen svarer til ca. 0,5 % af det samlede areal til store husdyrbrug i kommunen, hvilket vurderes at være relativt lidt, idet arealet samlet udgør ca. 24 %. Der vurderes fortsat at være gode muligheder for at udvikle og etablere produktionslandbrug indenfor kommuneplangrænsen.

Med afsæt i inddragelse af nye områder til boliger og erhverv, vurderes den samlede miljøpåvirkning at være lille idet omfanget af nye rammeområder stadig er relativt lille taget størrelsen af landbrugsarealer i betragtning.

Ressourceeffektivitet

I forbindelse med tematillæggets udlæg af nye rammeområder, skal det ifølge Horsens Kommuneplan sikres, at der i takt med byudviklingen tilvejebringes en høj grad af mobilitet og tilgængelighed.

Der vurderes på dette niveau at være gode muligheder for vejtilslutning fra de nye rammeområder. Der skal i den forbindelse reserveres areal til vejtilslutning fra rammeområder i forbindelse med den detaljerede planlægning. Ved erhvervsområder ved Bøgehøj, Lund kan der være behov for, at eksisterende veje skal udvides for at kunne afvikle erhvervstrafik idet området i dag rummer afviklingsmæssige problemer. Området med blandet bolig og erhverv ved Nørrestrand, Horsens Nord og erhvervsområdet ved Østbirkvej, Gedved ligger begge direkte ved den overordnede vejstruktur ved motorvejen og Århusvej, som giver god mulighed for at afvikle trafik fra nye byområder og sikre mobilitet for borgere i de nye boligområder.

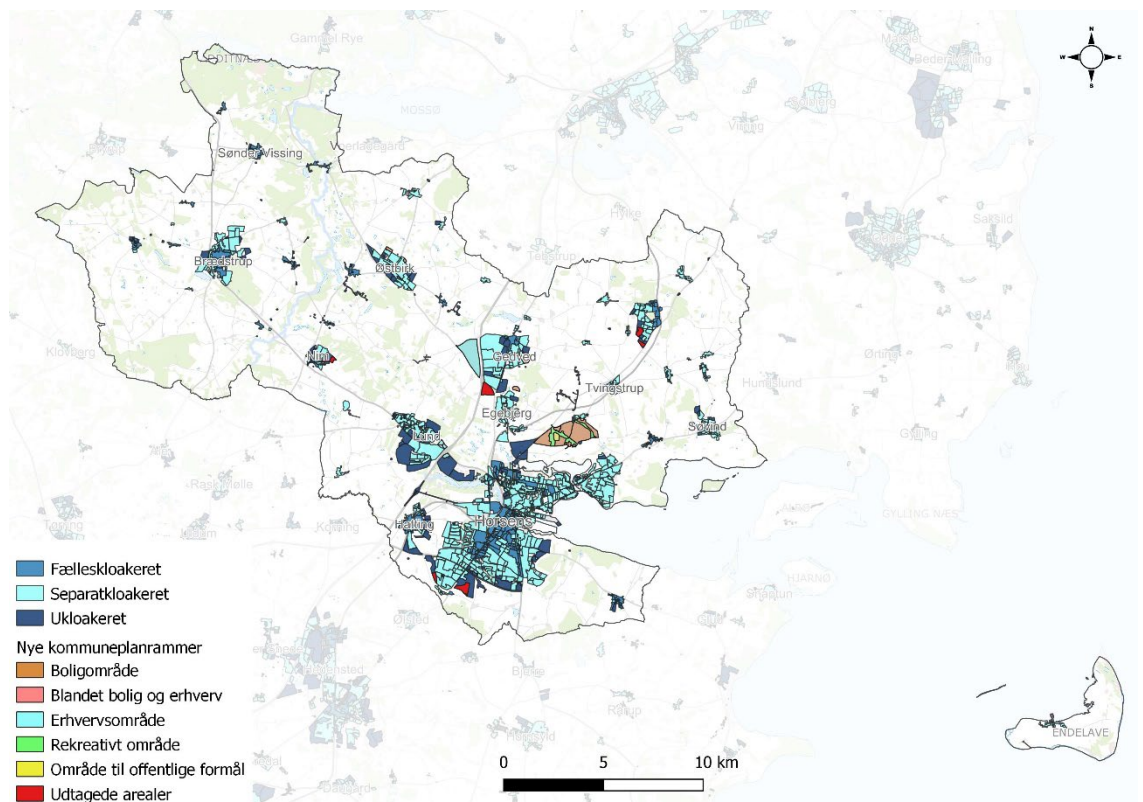
Den konkrete effekt på det lokale vejnet og trafikafvikling kan ikke vurderes nærmere på dette overordnede niveau, men det forventes at der i flere af lokalbyerne vil være behov for investeringer i den lokale infrastruktur, for at sikre afvikling af trafikken fra de nye boligområder via de lokale veje til det overordnede vejnet.

Det forudsættes desuden, at der i forbindelse med den detaljerede planlægning kan sikres gode stier og sikre krydsninger for gående. I forbindelse med plan-

lægning af nye boligområder er det vigtigt, at der sker en kobling mellem eventuelle eksisterende stier og stier i de nye boligområder. Dette gør sig særlig gældende for området ved Egebjerggårdsvej.

Der vurderes ydermere at være gode muligheder for opkobling til den eksisterende forsyningsstruktur idet der primært planlægges efter indefra og ud-princippet og dermed udlægges nye rammer i forlængelse af eksisterende bystrukturer.

Som det fremgår af Figur 4-4 er der enkelte områder, der ligger uden for kloakoplande. Flere af disse områder ligger ligeledes uden for varmenettet.

Figur 4-4 Kloakoplande i Horsens Kommune samt nye og ændrede kommuneplanrammer.

Områder, der ikke er omfattet af Horsens Kommunes gældende Spildevandsplan skal forud for byggemodning af områderne optages i spildevandsplanen ved et tillæg hertil, der fastsætter hvordan områder skal kloakeres. Det forventes, at områderne desuden kan forsynes med fjernvarme i fremtiden, men der kan ikke lokalplanlægges for tilslutningspligt til varmforsyning.

Det vurderes, at tematillæggets udlæg af nye rammeområder ikke har en væsentlig miljøpåvirkning på emnerne jordarealer og ressourceeffektivitet.

4.4.2 Afværgeforanstaltninger

Der foreslås ingen afværgeforanstaltninger.

4.4.3 Overvågning

Der foreslås ikke særskilt overvågning.

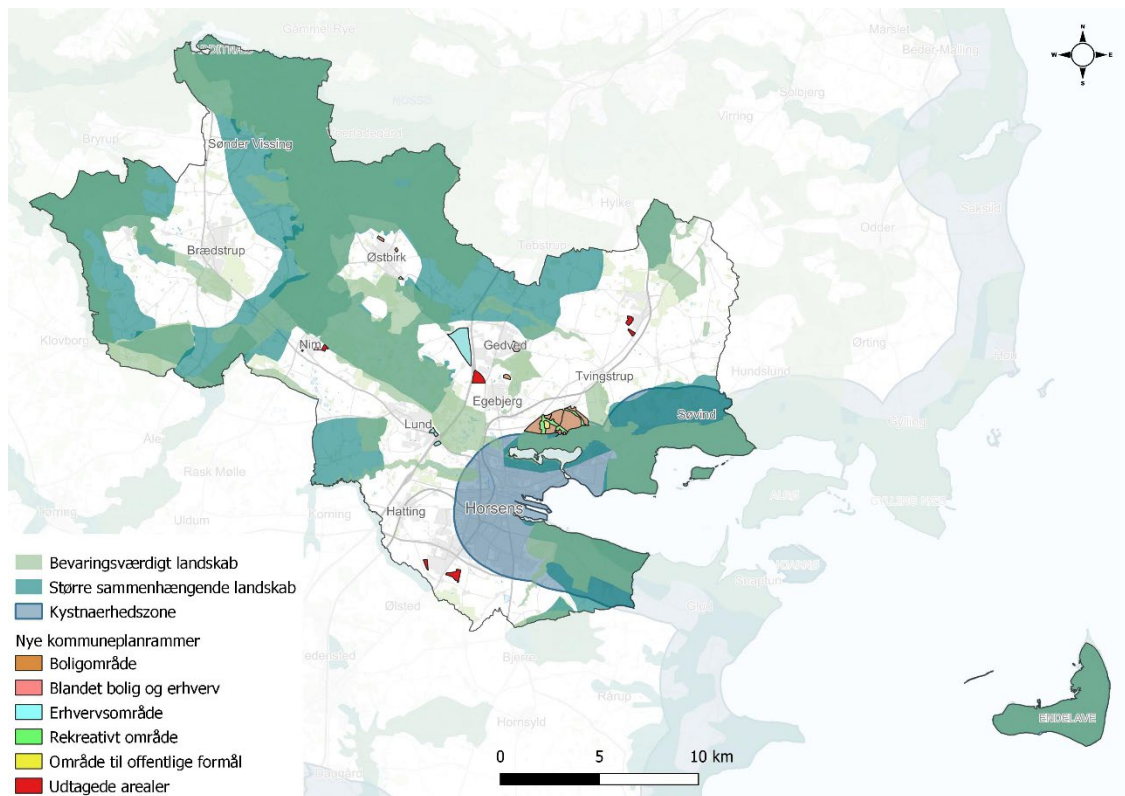
4.5 Landskab

Miljøvurderingen for emnet "Landskab og visuelle forhold" vedrører miljøpåvirkningen i forbindelse med ændrede arealudpegninger og udlæg af nye rammeområder for byudvikling mv. for så vidt angår kommuneplanens udpegnings af områder med landskabsinteresser, kystnærhed, fredninger og beskyttelseslinjer, skovrejsning, samt udsigter.

4.5.1 Miljøvurdering

Udlæg af nye rammeområder til boligudbygning, erhvervsområder samt offentlige- og rekreative formål forventes primært at have en indvirkning på det bynære landskab ved de pågældende lokalbyer i oplandet til Horsens. Udlæg af områder til bolig- og erhvervsbebyggelse inden for bevaringsværdige landskaber kan have konsekvenser for den samlede oplevelse af landskabets karakter.

I landskaberne omkring byområderne er der mange forskellige interesser, der skal varetages. Helt overordnet sker der en afvejning af de to hovedhensyn beskyttelse og benyttelse, hvor målet er at opnå mere af begge dele. De bevaringsværdige landskaber rummer en stor fortællerværdi og ofte kan man aflæse, hvordan landskabet er skabt.

Figur 4-5 Udpegninger af bevaringsværdigt landskab, større sammenhængende landskab og kystnærhedszonen samt nye og ændrede kommuneplanrammer.

Bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskaber

De bevaringsværdige landskaber kan være sårbare over for visse typer af indgreb i form af eksempelvis nye byområder og erhvervsbyggerier, hvis disse ikke passer ind i den stedlige byggeskik.

Kommuneplanen indeholder retningslinjer for at de bevaringsværdige landskaber som udgangspunkt skal friholdes for byggeri, vejanlæg og tekniske anlæg. Hvis der skal ske byudvikling i kanten af byerne, må oplevelsen af de bevaringsværdige landskaber ikke forringes. De udpegede større sammenhængende landskaber, der er uforstyrrede som udgangspunkt også friholdes for etablering af nye anlæg eller udvidelse af eksisterende anlæg, der kan påvirke omgivelserne.

Alle tematillæggets arealudlæg er tilpasset de nuværende natur- og landskabsudpegninger og er således ikke omfattet af udpegninger til bevaringsværdige landskaber eller større sammenhængende landskaber. Flere af rammeudlægene grænser dog op til en eller begge udpegninger. Derfor vurderes der ikke at være en væsentlig påvirkning af landskabsudpegningerne. Idet flere af tematillæggets udlagte rammeområder grænser op til landskabsudpegningerne, forventes der i forbindelse med den detaljerede planlægning, at der stilles krav om at placering og indpasning af ny bebyggelse skal ske ved tilpasning til terrænet i områder med særlige terrænforhold. Den konkrete påvirkning af landskabet vil afhænge af den efterfølgende detailplanlægning.

Kystnærhedszonen

En del af Horsens Kommune er beliggende inden for kystnærhedszonen, der strækker sig fra kysten og 3 km ind i landet. Byudviklingen inden for kystnærhedszonen kræver særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse.

Med tematillægget planlægges der for arealer ved Nørrestrand, der er beliggende enten helt eller delvist inden for kystnærhedszonen.

Nørrestrand

Horsens Kommune har i forbindelse med tematillægget for byudvikling redegjort for den Planlægningsmæssige begrundelse. Arealerne er samlet 270 ha., hvoraf ca. halvdelen ligger inden for kystnærhedszonen. Området er prioriteret, som den nye bydel, der skal sikre boligudviklingsmuligheder i det nordlige Horsens i mange år frem.

Området hænger sammen med eksisterende byzone og danner den nordlige afgrænsning af Horsens by. Udviklingsplanen for området er en politisk vision om at etablere en ny, attraktiv og bæredygtig bydel nord for naturområdet Nørrestrand i samspil med områdets vilde natur. Horsens Kommune har de seneste år haft en stor befolkningstilvækst, og de eksisterende bydele i Horsens by er efterhånden fuldt udbyggede.

For at dække det forventede behov for byvækst i den kommende 12-årige periode er der opgjort rummelighed i kommunen, der viser et behov på 10.500 boliger. Mens restrummelighed i kommunen lyder på 6.000 er der således behov for

at øge rummeligheden, herunder inddrage nye arealer til byvækst. Gennem tematillægget for byudvikling ønsker kommunen dermed at øge rummeligheden, herunder med udlæg af Nørrestrand bl.a., hvor det forventes, at der kan bygges ca. 2030 boliger.

Det vurderes, at byudviklingsarealer ved Nørrestrand ikke vil komme til at påvirke landskabsinteresserne og kystlandskabet negativt, idet det ligger bag eksisterende bebyggelse/by og der ikke forventes at være visuel forbindelse til kysten. I forbindelse med detailplanlægningen for området forventes der at blive stillet krav til bygningshøjde, materiale- og farvevalg for at understøtte, at der sikres en god tilpasning af nyt byggeri til landskabet.

4.5.2 Afværgeforanstaltninger

Der foreslås ikke afværgeforanstaltninger.

4.5.3 Overvågning

Tilpasning af nye anlæg i forhold til landskabsværdier og udsigt til kirker overvåges via lokalplanlægningen og efterfølgende bygge- og anlægstilladelser.

Der foreslås ikke særskilt overvågning.

4.6 Kulturarv

Miljøvurderingen for emnet "kulturmiljø og kulturhistoriske værdier" vedrører miljøpåvirkningen i forbindelse med ændrede arealudpegninger og udlæg af nye rammeområder for byudvikling mv. for så vidt angår kommuneplanens udpegnings af områder med kirkeomgivelser, arkæologi og fredede fortidsminder samt beskyttede sten- og jorddiger og værdifulde kulturmiljøer.

4.6.1 Miljøvurdering

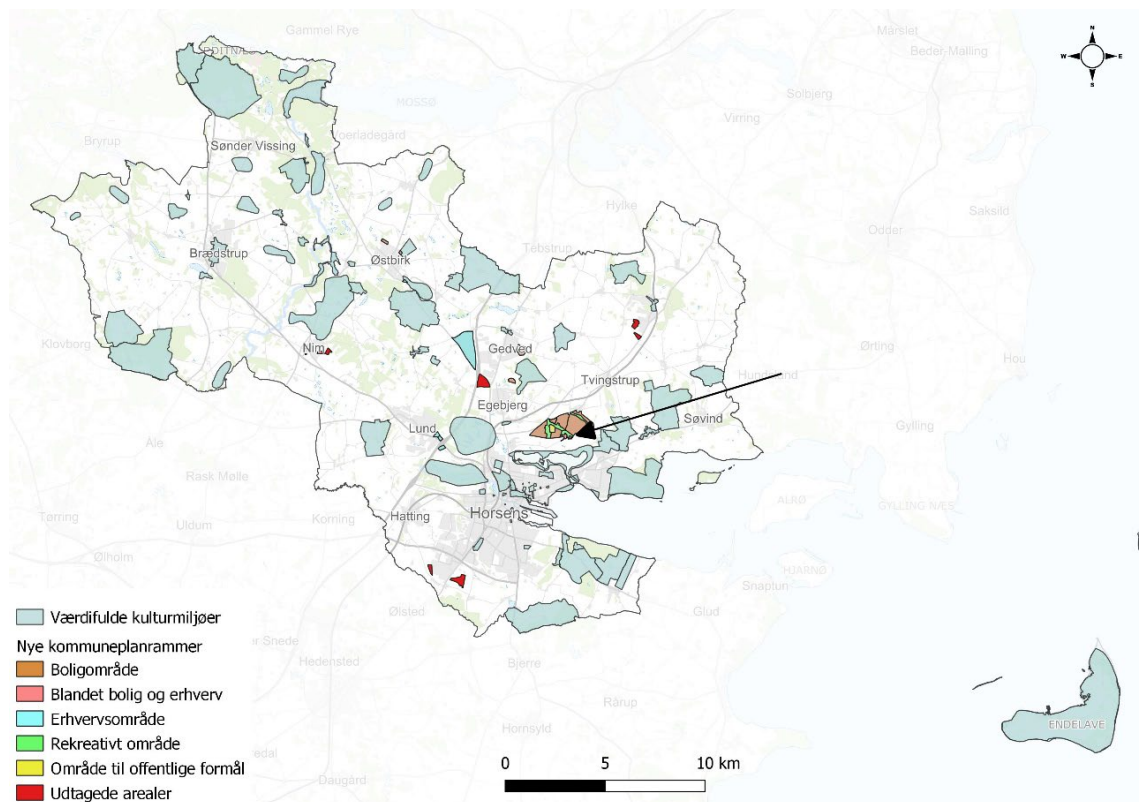
Kulturmiljøer

Værdifulde kulturmiljøer er geografisk afgrænsede områder, som afspejler væsentlige træk af den samfundsmæssige udvikling og skal betragtes, som en helhed af mange elementer. Horsens Kommune rummer en række værdifulde kulturmiljøer, der ligger spredt ud over kommunen. Retningslinjerne for kulturmiljøerne har til formål at sikre, at der inden for og i umiddelbar nærhed til de udpegede værdifulde kulturmiljøer skal der tages hensyn til de kulturhistoriske interesser.

I forbindelse med tematillægget udlægges et nyt kulturmiljø i landsbyen Nebel. Landsbyen er afgrænset af åbent land og placerer sig nord for Nørrestrand og syd for Serridslev. Centralt i landsbyen ligger et lille grønt område med en kapelbygning og kirkegård, som består af resterne efter Nebel kirke. Området er afgrænset af flere velbevarede stendiger, og mod vest ses resterne af den oprindelige stjerneudstyknings. Langs den nordlige side af landevejen fra vest leder et

markant stendige mod Bakkegårde, som er én af de to oprindelige store gårde, som stadig er bevaret. Bebyggelserne samler byen og har en stærk fortællerværdi om stedets historie. Landsbyen fremstår desuden strukturelt velbevaret.

Den nye udpegning yder en særlig beskyttelse af landsbyen, Nebel, men fastlægger samtidigt til en række restriktioner for byudviklingen. Med tematillægget udlægges et rammeområde til blandet bolig og erhverv omkring Nebel (17BE03). Det forudsættes, at der i forbindelse med den detaljerede planlægning udarbejdes en bevarende lokalplan, der sikrer Nebel som bevaringsværdigt kulturmiljø, herunder de bevaringsværdige bygninger mod drastiske forandringer. Mod vest og mod nord for Nebel, udlægges der i forbindelse med tematillægget for byudvikling ligeledes en kommuneplanramme til grønt rekreativt formål (17RE05), som skal danne en bufferzone mellem kulturmiljøet, Nebel og nye udlagte kommuneplanrammer til boligformål nord for. Det nye kulturmiljø ses nedenfor.

Figur 4-6 Værdifulde kulturmiljøer samt nye og ændrede rammer. Nyt værdifuldt kulturmiljø ved Nebel er anvist med pil.

Det vurderes, at et nyt rammeudlæg til rekreativt formål, som grænser op til den nye udpegning til bevaringsværdigt kulturmiljø, ikke vil påvirke kulturmiljøet negativt, men bidrage til beskyttelsen heraf. Med en rekreativ ramme omkring Nebel sikres det omkringliggende kuperede landskab, der støder op til Nebel. Kigget mod landskabet fra byen vil dermed ikke ændres væsentligt.

Der udlægges med tematillægget for byudvikling ligeledes et rammeområde til boligformål ved Højageren (rammeområde 36BO10), der ligger i det værdifulde kulturmiljø Østbirk Præstegårdsmark samt et rammeområde til erhverv

ved Storegade (rammeområde 36ER11), hvoraf den nordlige del af arealet indgår i det værdifulde kulturmiljø *Gravhøje og stenalderboplads nord for Urup*, der indeholder en stor koncentration af tre fredede og 38 overpløjede gravhøje samt tre stenalderboplads.

Det forudsættes, at der i forbindelse med den detaljerede planlægning tages særlig hensyn til kulturmiljøerne, som berøres af tematillægget samt undersøges om arealerne kan udnyttes uden at skade kulturmiljøerne. Et nyt boligområde inden for kulturmiljøet *Østbirk Præstegårdsmark* vil desuden udgøre en markant ny bykant mod nord. Det forventes, at der i forbindelse med den detaljerede planlægning stilles krav til skala og farve- og materialevalg ifm. en evt. planlægning.

Det vurderes overordnet, at tematillægget ikke påvirker kulturmiljøerne væsentligt.

Arkæologiske interesser

I forbindelse med tematillægget for byudvikling er der foretaget en overordnet screening af alle arealerne, der udlægges til nye rammeområder. Horsens Museum anbefaler, at der foretages arkivalsk kontrol i forbindelse med den detaljerede planlægning af arealerne for at afklare, om der befinder sig skjulte fortidsminder på områderne.

Gøres der under jordarbejde fund af historisk karakter, skal den del af arbejdet, der berører fundet, straks indstilles, og Horsens Museum underrettes, jf. museumsloven § 27, stk. 2.

Da arealer, der skal udnyttes til byggeri forventes at blive arkæologisk forundersøgt inden opstart af anlægsarbejde, vurderes der ikke at være væsentlig indvirkning på arkæologi.

Fredede fortidsminder

Tematillægget for byudvikling udlægger tre nye rammeområder, hvor der er registreret kendte fortidsminder, herunder boligområderne ved Gedved øst (33BO11) og Purupvej (36BO11). Herudover udlægges der et nyt rammeområde til Sorthøj erhvervsområde ved Storegade (36ER11), hvoraf en del af arealet ligger inden for fortidsminde-beskyttelseslinje.

Det gældende beskyttelsesniveau (forbud mod tilstandsændring) for fortidsminder og beskyttelseszoner forudsættes at blive respekteret i forbindelse med den efterfølgende detaljerede planlægning i overensstemmelse med museumslovens § 29 e og naturbeskyttelseslovens § 18.

Ændringer i den eksisterende tilstand inden for beskyttelseszonen til fredede fortidsminder kræver desuden dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18 hos Horsens Kommune.

Tematillæggets realisering forudsætter ikke dispensation og det vurderes, at forslaget ikke vil have væsentlig påvirkning på beskyttede fortidsminder.

Sten og jorddiger

Med tematlægget udlægges der seks nye rammeområder, der indeholder beskyttede sten- og jorddiger. Sten- og jorddiger er beskyttet efter museumsloven. I henhold til museumslovens § 29 a må der ikke foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger og lignende.

Digebekendtgørelsens bestemmelser gør det muligt for kommunerne at erstatte den generelle digebeskyttelse med en beskyttelse afgrænset på grundlag af en samlet vurdering af digerne i hele kommunen, således at det er digernes kulturhistoriske, biologiske eller landskabelige betydning, som afgør om diget skal være omfattet af beskyttelsesordningen.

Det forudsættes, at sten- og jorddigernes fremtidige beskyttelsesniveau oprettholdes. Beskyttelsen overføres til lokalplan ved udlæg af byzone. Det forventes, at der i anvendelsen og disponering af de nye rammeområder, der udlægges med tematlægget tages hensyn til digerne, og at digerne ikke påvirkes af den fremtidige anvendelse af rammeområderne.

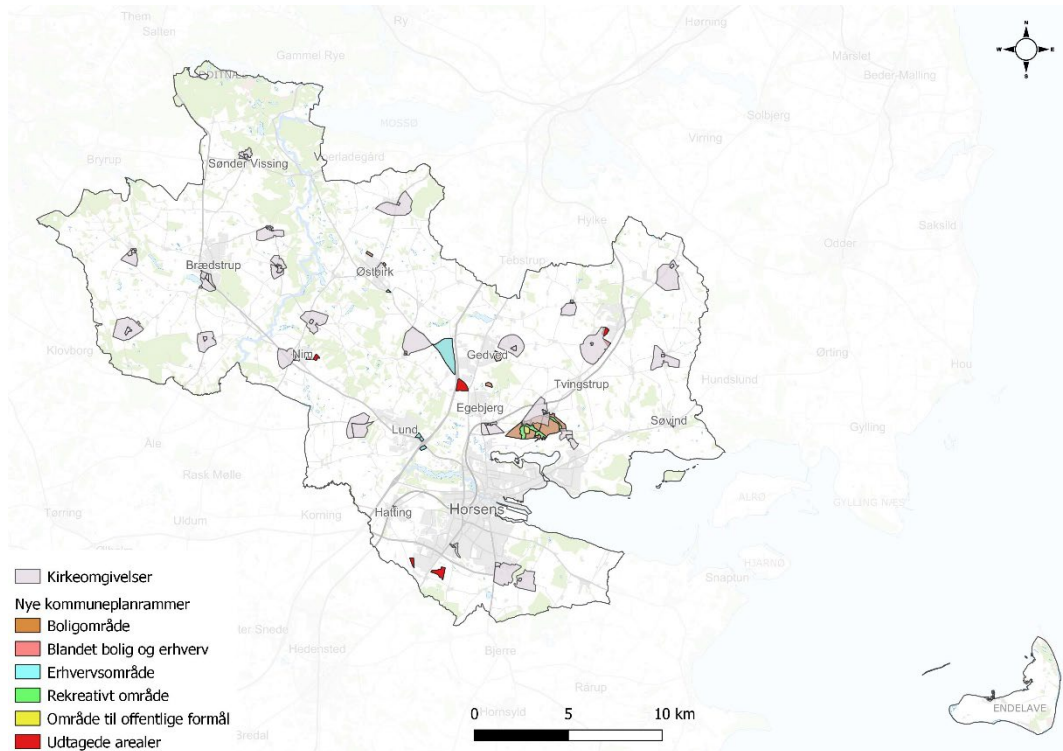
Såfremt det vurderes nødvendigt, at fjerne beskyttede sten- og jorddiger kræver dette dispensation meddelt af kommunen. For, at et dige kan tages ud af beskyttelsen, skal det på baggrund af en konkret faglig vurdering fra Horsens Kommune som myndighed, hverken være landskabeligt, kulturhistorisk eller biologisk værdifuldt.

Det er ikke muligt på dette niveau at vurdere den konkrete miljøpåvirkning af digerne, da det ikke vides med sikkerhed, hvilke og hvis der ønskes diger nedlagt. Såfremt det bliver nødvendigt at nedlægge beskyttede diger i forbindelse med den videre planlægning af rammeområderne, skal en vurdering heraf foretages i forbindelse med lokalplanlægningen. Ift. tematlæggets udlæg af de nye rammeområder vurderes miljøpåvirkningen på de beskyttede diger ikke at være væsentlig.

Kirkeomgivelser

Kirkerne er en væsentlig del af kulturhistorien og derfor skal kirkerne og deres omgivelser søge bevaret. Kirkeomgivelserne inddeles i 3 zoner; de særlige kirkeområder, næromgivelser og fjernomgivelser.

Med tematillægget for byudvikling udlægges der tre nye rammeområder, der ligger i næromgivelser til hhv. Østbirk Kirke, Nim Kirke, Serritslev Kirke og Vær Kirke samt to nye rammeområder, der er omfattet af fjernomgivelser til Nim Kirke.

Figur 4-7 Kirkeomgivelser og nye og ændrede kommuneplanrammer.

ske tæt reguleringer, etableres beplantning og bygges tekniske anlæg osv., hvis det kan ske uden at hensyn til kirkernes landskabelige beliggenhed eller samspil med landsbymiljøet/bymiljøet tilsidesættes.

Udlæg af nye arealer til byudvikling og planlægning af ændret anvendelse i og ved områder, som er udpeget som kirkeomgivelser, kan have en påvirkning på kirkens landskabelige betydning. Den konkrete påvirkning afhænger af omfanget og beliggenheden af ny bebyggelse, og kan således ikke vurderes konkret på dette overordnede niveau. Det forudsættes, at hensynet til kirkernes landskabelige beliggenhed, samspil med det nære bebyggelsesmiljø samt udsigten til og fra kirken respekteres i forbindelse med den efterfølgende detaljerede planlægning inden for nye og ændrede rammeområder.

Byudviklingsområderne er ikke screenet for fredede og bevaringsværdige bygninger. Denne foretages i forbindelse med eventuel videre planlægning.

Samlet set kan en konkret vurdering af miljøet kulturarv for flere af de nye rammeområder først tilvejebringes ifm. med den konkrete planlægning for områderne. Forudsat, at kommuneplanens retningslinjer overholdes, samt de gældende beskyttelsesniveauer at blive respekteret, vurderes der dog på dette overordnede plan ikke at være en væsentlig påvirkning af kulturarv.

4.6.2 Afværgeforanstaltninger

Med kommuneplanen fastlægges retningslinjer for varetagelse af hensynet til kirkernes landskabelige beliggenhed eller samspil med omgivelserne, mens beskyttede diger og fortidsminder er beskyttet mod tilstandsændringer af museumsloven.

Der foreslås ikke yderligere afværgeforanstaltninger.

4.6.3 Overvågning

Kulturarvsinteresserne overvåges i form af forundersøgelser og eventuelt udgravninger i forbindelse med de enkelte bygge- og anlægsprojekter. Tilpasning af nye anlæg i forhold til kirkeomgivelser overvåges via lokalplanlægningen og efterfølgende bygge- og anlægstilladelser.

Der foreslås ikke særskilt overvågning.

5 Referencer

Erhvervsstyrelsen (2018): Oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægningen.

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning (2016): Vejledning om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplade til almene vandforsyninger uden for disse.

Skov- og Naturstyrelsen (2004): Håndbog om Miljø og Planlægning - boliger og erhverv i byerne

Horsens Kommune (2021): Kommuneplan 2021-33, vedtaget d. 13. december 2021

Horsens Kommune (2019): Planstrategi 2019

Horsens Kommune (2023): Planstrategi 2023

Horsens Kommune (2022): Forudsætningsredegørelse

Horsens Kommune (2022): Planlægningsmæssige begrundelse for kystnær placering af område ved Nørrestrand

Horsens Kommune (2019): Landskabsanalyse

Horsens Kommune (2023): Udkast til tematillæg for byudvikling

Horsens Kommune (2022): Supplerende grundvandsredegørelser

Bilag A Scoping af rammeområder

Overbliksskema med resultatet af scoping af kommuneplanens rammeområder.

Væsentlige ændringer i planen (miljømæssig scoping) for retningslinjer og arealudpegninger:

Rød:	Væsentlig påvirkning
Gul:	Påvirkning, afhængigt af udførelse
Hvid:	Ingen væsentlig påvirkning

I første kolonne "Planscoping" er det angivet, om forslaget til tematillæg for byudvikling indeholder ændringer af rammeområder. I de efterfølgende kolonner er det markeret, hvorvidt ændringerne vurderes at have indvirkning på de konkrete miljøtemaer.

	Planscoping	Natur	Vand	Befolkning	Jordarealer/ Ressourcer	Landskab	Kultur
Nye rammeområder							
Boligområde Egebjerggård	X						
Boligområde Gedved øst	X						
Boligområde Højageren	X						
Boligområde Purupvej	X						
Boligområde Præstevænget	X						
Boligområde Møllegade	X						
Blandet bolig og erhverv, offentlige- og rekreative formål Nørrestrand	X						
Erhvervsområde Bøgehøjvej	X						
Erhvervsområde Østbirkvej	X						
Erhvervsområde Østerlundvej	X						
Erhvervsområde (Storegade)	X						
Reducerede rammeområder							
Erhvervsområder Horsens Syd	X						
Erhvervsområde Hovedgård	X						
Boligområde Nim	X						
Rammeområder der udtages							
Erhvervsområde Egebjerg	X						